

HET JUK AFGENOMEN

Een verhandeling over

HOSEA 11 vers 4

“Ik was hun, als degenen, die het juk
van op hun kinnebakken oplichten.”

door

THEODORUS VAN DER GROE

In leven dienaar van het Goddelijke Woord

laatstelijk

in de Hervormde gemeente

te

ROTTERDAM - Kralingen

Ik was hun, als degenen, die het juk van op hun kinnebakken oplichten.

Wij vinden het grote en zalige werk van de bekering van zondaren tot God op een zeer levendige wijze aan ons voorgesteld in die opmerkelijke tekst, Zach. 9:11: “*U ook aangaande, o Sion! Door het bloed uws verbonds heb Ik uw gebondenen uit de kuil, daar geen water in is, uitgelaten.*”

Omdat deze zaak ons allen zeer aangaat en onze hele zaligheid hangt aan de waarachtige vervulling van dit woord van de profeet aan onze harten, zo laat ons dat hier met aandacht eens wat meer overwegen in haar verborgen of geestelijke zin.

De profeet spreekt van gebondenen, en wel van de gebondenen Sions. Deze gebondenen zijn de arme, ellendige en rampzalige Adamskinderen, die allen door de zonde geheel van God vervreemd zijn; Die Gods touwen en banden van liefde en gehoorzaamheid moedwillig hebben verscheurd en Zijn zalig vredesjuk van hun halzen hebben afgeworpen en die daarom nu zeer vastgebonden zijn aan de sterke banden en ketenen der zonde, der wereld, der duisternis en des satans, en aan de banden van Gods vloek en toorn, van hel en dood, van schrik en vrees, van ongeloof en vijandschap, enz; alle stuk voor stuk zeer sterke banden en ketenen, die deze gebondenen in der eeuwigheid niet los kunnen maken of verbreken.

Zulke rampzalige gebondenen zijn van nature alle mensen, zonder enig onderscheid. Aan zulke droevige banden zijn zij reeds gebonden, zodra zij in de wereld komen. Maar hier wordt in het bijzonder gewag gemaakt van de gebondenen Sions; o Sion!, zegt de profeet, uw gebondenen, waardoor hier geestelijk dan alleen alle ware uitverkoren gelovigen verstaan worden, die de Heere, door Zijn almachtige genade uit de slavernij des satans en des doods verlost en die Hij tot het Sion van Zijn ware Kerk overbrengt, waar Christus als koning over is gezalfd (Psalm 2).

Deze allen tezamen worden door de Heilige Geest tot zaligheid overtuigd en aan zichzelf bekend gemaakt, zodat zij hun benauwde banden, waarmee zij vastgebonden liggen, zeer smartelijk gevoelen en niet ophouden daaronder bitter te kermen en te zuchten, totdat zij hun zielen van die banden des doods door de machtige hand van Christus vinden losgemaakt en nu mogen wandelen als de vrijgelatenen des Heeren.

Maar, waar verblijven nu deze gebondenen Sions vóór het aanbreken van de dageraad hunner zalige verlossing? Stellig in een zeer akelige plaats. De Heilige Geest beschrijft ons hun staat hier als gebondenen in een kuil, waar geen water in is. Deze kuil wil ons hier de rampzalige staat der natuur en tevens de macht en heerschappij des satans afbeelden, waarin de uitverkorenen vóór hun bekering geheel gebonden, opgesloten en gekluisterd zitten, net als grote misdadigers, die ter dood veroordeeld zijn en die, gebonden aan handen en voeten, in diepe kuilen en onderaardse holen en kerkers geworpen worden, opdat zij niet zouden kunnen ontkomen. Zo zitten ook de uitverkoren gelovigen vóór hun zalige verlossing zwaar gebonden in de kuil des doods en in de kerker der wet, die alleen vloek en toorn tegen hen werkt vanwege de zonden. Daar zitten die ellendige en rampzalige gebondenen dan.

1. Als onder de aarde levend begraven en liggen met hun harten diep gebogen, geboeid en als verzonken in de ijdelheden van de wereld.
2. Daar zitten zij in de naarste en akeligste duisternis des satans. Geen straaltje van het ware licht des levens beschijnt hen dan; zij zijn dan geheel duisternis in zichzelf, wat voor algemeen verstand en licht zij ook al mogen hebben (Ef. 5:8)

3. Ja, zij zitten daar ook gebonden in een waterloze kuil, dus zonder enig water van geestelijke verkwikking. Er is daar voor hun zielen niet een enkele druppel ware troost, omdat zij de Heere en Zijn zalige gemeenschap missen, Die de fontein van alle geestelijke vertroosting is. Het is alleen maar een valse en bedrieglijke troost des satans, die zij genieten. Ook is er in die jammerkuil geen druppel geestelijk water om hun zielen te reinigen. Zij kunnen daar het vuil der zonden niet afwassen, maar zij blijven geheel walgelijk in de ogen van God. Wat voor moeite zij ook doen en wat zij allemaal ook in het werk mogen stellen om zich van hun vuilheid te reinigen, het is toch alles niet anders als hetgeen de Heere zegt bij de profeet Jeremia: “Want al wiest gij u met salpeter en naamt u veel zeep, zo is toch uw ongerechtigheid voor Mijn aangezicht getekend, spreekt de Heere HEERE.” (Jer. 2:22).
4. Tenslotte: in deze verschrikkelijke zondekuil zitten die gebonden Sions ook volslagen machteloos en hulpeloos. Zij kunnen zichzelf in alle eeuwigheid daar niet uit verlossen, of het allerminste daartoe teweegbrengen. En wat hun ellende helemaal volkomen en dodelijk maakt, is dat zij uit die kuil des doods en der hel ook niet willen verlost zijn, want zij liggen vastgebonden aan de sterke keten van het ongeloof en versmiden en verachten Gods genade in Christus en kunnen of willen zich daar niet hartelijk onder buigen

Ook is er geen schepsel in de hemel of op de aarde, die iets doen kan tot verlossing van deze gebondenen. O neen! De verlossing hunner zielen is te kostelijk en zal in eeuwigheid ophouden (Psalm 49:9). Wanneer hun gevangenis hen al eens smartelijk valt en zij de zware ketenen van de satan met benauwdheid dragen, zo mogen zij al eens veel moeite doen en veel beweging maken om uit die nare kuil te geraken, maar hoezeer zij hier ook al hun krachten inspannen en alle uitvindingen van hun blind verstand in het werk stellen en wat voor middelen zij in hun ongelovigheid ook al mogen aangrijpen tot redding van hun arme zielen uit de banden des satans: o! het mag hen alles in het minst niet helpen. Zolang zij dit grote werk niet eens oprecht gelovig kunnen overgeven in de hand van de Heere Jezus Christus, de enige Verlosser der zielen, zo zullen zij in hun gevangenis blijven onder de bewaring van de sterkgewapende. Zij moeten eerst eens overreden en vast geloven, dat hun verlossing een geheel onmogelijke zaak is, behalve dan alleen door de ontfermende hand van Christus, want eerder zullen zij uit die diepe, ja grondeloze modderkuil niet uitgelaten worden. Wanneer zij nooit dat zalige licht door de Geest binnen in hun zielen ontvangen dan is hun bekering en verlossing voor eeuwig een onmogelijke zaak, ook al zou de hele wereld er naast hen nog zo druk aan arbeiden.

O, let er toch wel op, waarde vrienden, dat in deze allerrampzaligste kuil der zonde en der verdoemenis ons aller stamvader Adam in het Paradijs zeer ongelukkig gevallen is en al zijn nakomelingen toen met zich heeft meegesleept. Het hele mensdom, jong, oud, rijk, arm, wijs en onwijs, zit nu van nature in deze waterloze kuil gebonden onder de bewaring van de vorst der duisternis.

Dat echter de meeste mensen deze gevangenis niet eens gevoelen, maar daar gerust en weltevreden in leven, komt, omdat zij in een droevige verstandeloosheid verkeren, net als de zinnelozen, die in een tehuis opgesloten zitten. Ook ligt er een dodelijke slaperigheid op hun geest, die ontstaat door de besmettelijke lucht van het bedrog des satans, waarmee die kuil helemaal vervuld is, want de Heere heeft over henlieden uitgegoten een geest des diepen slaaps, en Hij heeft hun ogen toegesloten (Jesaja 29:10). O, wat een ongelukkige mensen!

Maar de gebondenen van Sion, de ware uitverkorenen, welker verlossing uit die kuil de Heere van eeuwigheid reeds bij Zichzelf besloten heeft, worden hier in de tijd door de krachtige prediking van het Goddelijke Woord en de Heilige Geest uit hun diepe doodsslaap gewekt en wakker gemaakt en dan vinden zij zichzelf helaas zeer jammerlijk gebonden liggen in die kuil zonder God en zonder Christus in de wereld.

Wat beginnen ze dan hun geestelijke ellende met grote smart en benauwdheid te gevoelen. Dan worden ze zeer beangst en verschrikt voor Gods toorn, voor de vloek der wet, voor de satan, voor de dood en voor de hel; dan drukt het gewicht van hun zondeschuld hen zeer zwaar op het hart. Zij beginnen nu dag en nacht jammerlijk te zuchten, te schreien en te wenen en zij roepen al klagende uit met de psalmist: "Ik ben gezonken in grondeloze modder, waar men niet kan staan; ik ben gekomen in de diepten der wateren, en de vloed overstroomt mij. Ik ben vermoeid van mijn roepen, mijn keel is ontstoken, mijn ogen zijn bezweken" (Psalm 69:3,4). O, dan weten zij geen raad, dan zien zij zichzelf ten enenmale verloren en rampzalig en dat het met hun verlossing geheel buiten hoop is. En nochtans wil de Heere Jezus hen dan Zelf met Zijn eigen almachtige en ontfermende genadehand uit die verschrikkelijke kuil en afgrond der ellende komen verlossen, want het Woord des Heeren luidt hier, dat Hij het zelf was, die de arme gebondenen van Sion uit de kuil, waar geen water in was, had uitgelaten door het bloed huns verbonds.

Dat doet de Heere in een tijd der minne; dan, als Hij de gebondenen Sions, die arme zondaren, door de Geest des geloofs komt trekken uit de macht des satans en hen komt overbrengen in de zalige gemeenschap van Zijn Zoon Christus Jezus. Als Hij hen geheel uit henzelf uitleidt en hen, als verloren en machteloze zondaren in ware zielsboetvaardigheid, nu doet neervallen aan de voeten van Zijn vrije genade in Christus en hun nu om Christus' wil al hun zonden genadig om Zijns Zoons wil vergeeft en hen in Hem weer aanneemt en door Zijn Geest vernieuwt en wederbaart tot Zijn geliefde kinderen en erfgenamen van het eeuwige leven. Dan laat Hij hen uit die rampzalige kuil des doods en der verdoemenis vrijuit gaan; Hijzelf voert hen er dan uit met Zijn eigen Goddelijke hand en zo worden zij dan vrijgelatenen des Heeren.

O, wat een dierbaar, zalig en onuitsprekelijk geluk! Welgelukzalig zijn ze, die zo mogen uitgaan uit de slavernij des satans en tot wie de ontfermende Heiland zegt: "Gij gebondenen, gaat uit; en gij die in duisternis zijt: komt te voorschijn" (Jesaja 49:9). En deze heerlijke verlossing voert de Heere nu uit door het bloed des verbonds, hetwelk Hij met Sion, Zijn volk, gemaakt heeft. Dat kostelijke en dierbare bloed van de Heere Jezus, dat door Hem vergoten werd aan het hout des kruises, is het enige middel voor de verlossing van alle gelovigen. Zij worden niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost uit hun ijdele wandel, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam (1 Petrus 1:18,19). In Hem hebben zij de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar de rijkdom Zijner genade (Ef. 1:7). Dat dierbaar bloed van de Heere Jezus Christus is de algenoegzame prijs van hun verlossing. Met dat bloed heeft Christus Zijn gemeente van de Vader verkregen (Hand. 20:21). Dat bloed wordt de gebondenen Sions van God zelf door Zijn Geest en door middel van de beloften des Heiligen Evangelies aan hun harten geopenbaard als hun enig en volkomen middel des behouds.

Ook werkt de Geest in hen het ware geloof, waardoor zij dat kostelijke zoenbloed met een hartelijke gewilligheid als zodanig omhelzen en aannemen en hun arme en verslagen zielen daarop neerwerpen als op de enige rotssteen huns heils. En langs die weg des geloofs worden Sions gebondenen hier nu door de Heere hun God zelf verlost uit de kuil waar geen water in is, door het bloed huns verbonds.

Dit is nu dat grote werk van de zalige verlossing en bekering van een arme verloren zondaar, wat zonder onderscheid hier in dit leven door Gods almachtige genadehand gewerkt moet worden aan al degenen, die voor de hemel verordineerd zijn. Daarom wordt ook zo veelvuldig in de Heilige Schrift over dat werk gesproken. De Heilige Geest schildert het ons meestal op allerlei manieren af, om het ons vooral goed te leren verstaan.

Zo doet Hij ook hier in de tekst, waar de Heere in een geestelijke zin spreekt van Zijn uitverkoren en gelovig Israël, zeggende: “dat Hij hun was als degenen, die het juk van op hun kinnebakken oplichtten.” Dit aflichten van het juk van Zijn volk is in de grond hetzelfde werk, als dat uitlaten van Sions gebondenen uit de kuil, waar geen water in is, enz. Het zijn geestelijk twee onderscheiden zinnebeeldige beschrijvingen van één en dezelfde zaak.

- - -

Het is ons voornemen met de bijstand en zegen des Heeren de verborgen zin van dit heilig zinnebeeld voor uw aandacht wat nader te verklaren tot nuttige lering en vermaning van iedereen. Daartoe zullen wij in de eerste plaats een weinig spreken over de letterlijke zin en daarna wat uitvoeriger handelen over de geestelijke zin van onze tekstwoorden.

Wat de eigenlijke of letterlijke zin betreft is er niet veel moeite voor nodig om die te verstaan. De Heere ziet hier op Zijn oude volk, de kinderen Israëls, en toont hen Zijn grote genade en goedertierenheid, die Hij in de vorige tijd aan hen bewezen had; hun erge ondankbaarheid en ongehoorzaamheid, die zij Hem daarvoor vergolden hadden; Zijn rechtvaardige straffen en oordelen daarover voor een tijd over hen en aan het eind daarvan hun wederkering tot de Heere.

De vier eerste verzen van ons teksthoofdstuk handelen over de grote weldadigheid en goedertierenheid des Heeren, die Hij aan Zijn volk Israël bewezen had en over hun trouweloosheid en erge ondankbaarheid tegenover Hem. Hij houdt hun eerst Zijn oude liefde voor, die Hij hun in hun vroegere kindsheid in Egypteland al had toegedragen en hoe Hij hen als een barmhartig en genadig Vader uit dat rampzalige diensthuis verlost had, zeggende in het eerste vers: “Als Israël een kind was heb Ik hem lief gehad, en Ik heb Mijn zoon uit Egypte geroepen.” Daarna toont Hij hun, hoe Hij hen door Mozes en Aäron en Zijn andere profeten van tijd tot tijd had laten roepen, laten leren en vermanen, maar hoe zij niet hadden willen luisteren. Integendeel, zij waren van het aangezicht der profeten weggegaan en hadden die geheel veracht en versmaad en tenslotte waren zij tot zo’n hoogte van goddeloosheid vervallen, dat zij de Baäls offerden en de gesneden beelden rookten (vs. 2).

Hier getuigd God dat Hij met Zijn weldadigheid en goedertierenheid over hen niet opgehouden had, want zo zegt Hij in het derde vers: “Ik nochtans leerde Efraïm gaan; Hij nam ze op Zijn armen.” Hij handelde met hen, zo als een tedere voedster doet met haar zwakke kind. Maar dit had bij dat boze en ondankbare volk ook al niets mogen helpen, want zo klaagt de Heere hier: “Zij bekenden niet, dat Ik hen genas.” Zij gingen in hun erge goddeloosheid en afgoderij onverzettelijk door en versmaadden alle barmhartigheden des Heeren zonder daar enige acht op te slaan. God breidde Zijn bewezen weldadigheid aan hen hier nog verder uit, waar Hij getuigd in het vierde vers: “dat Hij hen trok met mensenzelen, met touwen der liefde”, dat is, dat Hij nog steeds, door zachte en genadige middelen hen tot hun plicht had proberen te brengen en hen niet dadelijk met harde straffen had gekastijd, zoals zij toch verdiend hadden. Hier voegt de Heere er in onze tekst verder bij: “dat Ik hun was als degenen, die het

juk van op hun kinnebakken oplichten, en Ik reikte hen voeder toe.” Het eerste gedeelte van deze woorden zullen wij nu wat verder trachten te verklaren.

- - -

De Heere gebruikt hier een aangename gelijkenis, waarin Hij zinspeelt op ossen, ezels en andere ploegende, werkende of lastdragende dieren, zoals men oudtijds zowel als heden ten dage in de Oosterse landen pleegt te gebruiken tot allerlei arbeid op het land en binnenshuis, wat men nu hier bij ons het meest door middel van paarden verricht. Deze beesten of lastdieren was men gewoon een stevig juk of sterke breidel om hun hals te doen als men ze voor het werk gebruikte. Zo'n juk werd dan met touwen of koorden op hun kinnebakken goed vastgemaakt om ze te besturen en te beteugelen. Wanneer die beesten nu hun werk gedaan hadden en van hun arbeid vermoeid waren, en als het tijd voor hen was om te eten, te rusten en zich te verkwikken, dan kwamen hun meesters en maakten het juk van hun halzen los, lichtten dat van hun kinnebakken op en spanden ze zo uit. En daarna reikten zij hun ook het voer toe en gaven hen te eten en te drinken.

Welnu, zo'n eigenaardig zinnebeeld gebruikt de Heere hier en daar vergelijkt Hij nu Zijn bewezen weldadigheid en goedertierenheid aan de kinderen Israëls bij, getuigende, dat Hij voor hen ook net eender geweest was als zo'n goedertieren meester of landman, die ook steeds zo het juk van hun kinnebakken had opgelicht. Dit toont ons duidelijk aan, dat de Heere altijd, zowel in de woestijn als naderhand in het land Kanaän, een genadig helper en verlosser voor Zijn volk Israël geweest is naar ziel en lichaam en dat Hij hen steeds had gered met Zijn machtige hand uit al hun verdrukkingen en tegenspoeden en hen in hun moeiten ruimte had gegeven, waaronder zij zwaar gebukt gingen, als onder een hard juk, dat hen als op de kinnebakken zeer vastgebonden lag en waar zij geen raad voor wisten om dat op te lichten of zelf los te maken.

De Heere was steeds zeer goedertieren en barmhartig over hen geweest en had hen gedurig uit al hun engten en benauwdheden geholpen, zodat zij daarin niet bezweken of omgekomen waren. Toen Hij hun ellende en vermoeidheid aanzag, ontfermde Hij zich telkens over hen, zoals een vader zich ontfermt over de kinderen. Dan ontbond Hij hun drukkend juk en gaf hun vrede, ruimte en overvloed van alles. O, hoe teer en liefdevol handelde Hij steeds met hen! Wat waren ze daarvoor grote dankbaarheid aan Hem verschuldigd en hoe waren zij verplicht Hem als hun genadige Vader en barmhartige Heere en Koning in liefde en gehoorzaamheid steeds te dienen. Tot zover achten wij hier genoeg gezegd te hebben tot verklaring van de letterlijke zin der tekstwoorden.

Nu is er echter niets zekerder, dan dat het volk Israël onder het Oude Testament een levendig voorbeeld of afbeeldsel is van Gods geestelijk volk, namelijk van alle ware uitverkorenen en gelovigen onder het Nieuwe Testament en dat al des Heeren handelingen met het oude Israël alleen hadden gediend tot een figuurlijk beeld of schilderij van Zijn geestelijke handelingen en regering van het ware Israël onder het Evangelie. Het hele Oude Testament met zijn ganse bedeling, hoe wijd uitgestrekt die ook mag zijn, is niet anders geweest dan een zeer kunstig, schaduwachtig afbeeldsel van het Nieuwe Testament. Het ene is de schaduw, het andere het lichaam. Dit is de sleutel, waarmee wij, in het licht des Heiligen Geestes, de beide Testamenten of Verbonden moeten openen en waar langs wij tot een ware kennis van Gods hele raad komen moeten. Het Oude Testament is de bediening der letter; het Nieuwe Testament is de bediening des Geestes. Dat leert ons ook de apostel, als hij zegt: “Maar nu zijn wij vrijgemaakt van de wet, overmits wij dien gestorven zijn, onder welken wij

gehouden waren, alzo dat wij dienen in nieuwigheid des Geestes, en niet in de oudheid der letter” (Rom. 7:6), waar de apostel ook in de eerste plaats ziet op de ceremoniële wet van het Oude Testament, waarvan de gelovigen nu vrijgemaakt zijn door de Geest des Evangelies.

Op die grondslag is er dan niets lichamelijks of letterlijks onder het Oude Testament in Gods ganse regering van Zijn volk Israël toentertijd geweest, wat nu zijn geestelijke waarheid of vervulling niet heeft in Christus’ regering van Zijn gelovig volk onder het Evangelie. En hieruit komt nu ook de geestelijke zin voort, die in onze tekstwoorden onder de letterlijke zin verborgen ligt en die daarop neerkomt, dat de Heere Jezus onder het Evangelie datzelfde nu doet aan de harten van al Zijn ware uitverkorenen en gelovigen, door hen geestelijk te komen verlossen uit hun zielsnoden en ellende, wat Hij tevoren onder de wet aan Israël gedaan had, door hen lichamenlijk te verlossen uit hun tegenspoeden en zware verdrukkingen. Zoals Hij hen toen van het juk van aardse ellende steeds bevrijdde, zo bevrijdt Hij Zijn geestelijk Israël eveneens van een zwaarwegend en benauwend juk van geestelijke ellende. En op die wijze moeten wij de hele inhoud van de tekst dan ook oneigenlijk en geestelijk opvatten en dan zal die ons een zeer uitvoerig en leerzaam betoog geven van het grote verlossingswerk door onze Heere Jezus Christus aan de harten van Zijn ware gelovigen, wat Zijn gezegende hand aan hen allen tezamen verricht in hun zalige en dierbare bekering. Want dan is Hij hun ook als degenen, die het juk van op hun kinnebakken oplichten.

O, wat overtreft deze geestelijke verlossing toch alle aardse verlossingen! Want die zijn alle bij elkaar maar tijdelijk en kortstondig en zullen, hoe heerlijk zij ook mogen zijn, toch eens met de dood voor eeuwig eindigen en kunnen ons dan verder geen nut of voordeel meer aanbrengen. Helaas!, hoe menig mens ligt er nu voor eeuwig in de hel, die toch de heerlijkste lichamenlijke verlossingen en zegeningen van God hier op de wereld genoten heeft, maar die zij, net als de kinderen Israëls, met geen ware dankbaarheid aan de Heere hun God beantwoord hebben.

Maar van deze verlossing, die inwendig en geestelijk is, getuigt de apostel dat onze Heere Jezus Christus eenmaal door Zijn eigen bloed ingegaan is in het heiligdom, een eeuwige verlossing teweeggebracht hebbende (Hebr. 9:12). Een eeuwige verlossing! O, wat maakt dit de ganse zaak eerst goed en volkomen. Al zouden wij van alle jukken van aardse ellende en verdrukkingen helemaal verlost worden door de goedertierenheid des Heeren over ons, zodat er voor ons zelfs geen banden meer waren tot onze dood toe (Psalm 73:4), wat zouden wij daarbij toch winnen, als het juk der zonde dan toch nog vastgebonden bleef liggen op de kinnebakken van onze zielen? Dan zijn immers alle aardse en tijdelijke zegeningen ons enkel maar tot een vloek!

- - -

Laten wij nu de geestelijke zin van onze tekst eens wat nader overwegen en bezien. O, dat het de Heere mocht behagen ons daartoe ook een geestelijk licht te schenken, daar wij toch zonder het genadewerk van Zijn Geest niets recht kunnen verstaan! Wij zullen bij de behandeling van deze stof drie zaken voor uw aandacht wat nader trachten te verklaren:

- I. Wat dit juk geestelijk is**
- II. Hoe de uitverkoren gelovigen van nature aan dit juk gebonden zijn en dat vast hebben liggen op het kinnebakken van hun zielen.**
- III. Hoe de Heere ze daar zalig van verlost en dat juk van op hun kinnebakken oplicht, als Hij ze door Zijn Geest inwendig wederbaart en bekeert.**

I. Het geestelijk juk

Wij horen hier dus van een juk of breidel spreken, zoals men de beesten aandoet waarmee men pleegt te ploegen, te dorsen of ander zwaar werk te verrichten. Nu is er in het geestelijke een tweërlei juk voor de zielen der mensen en er is geen mens in de wereld die niet het ene of het andere juk op zijn kinnebak draagt: er is een juk van Christus en er is een juk van de satan. Al wie niet gebonden is aan het ene is zeer zeker aan het andere gebonden en om in dit geval zijn eigen staat goed te kennen is voor ons allen de meest noodzakelijke en voordeligste wetenschap. Al zouden wij alle dingen weten en alleen maar de kennis van het juk van Christus en van het juk des satans missen, dat waren we toch maar uitgesproken dwazen.

Wat het juk van Christus is, dat leert Hij ons zelf in Matth. 11:29,30; waar Hij ons vermaant: "Neemt Mijn juk op u, en leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen; want Mijn juk is zacht, en Mijn last is licht." Maar het juk van de satan wordt in de Schrift het juk der dienstbaarheid genoemd, omdat de mens die dat draagt een rampzalige slaaf van de zonde en van de duivel is, wat voor een gelukkig mens hij ook in zijn eigen ogen mag zijn. Van dit satansjuk spreekt de apostel in een geestelijke zin bij Gal. 5:1, waar hij de gelovigen vermaant: "En wordt niet wederom met het juk der dienstbaarheid bevangen." Zoals de ceremoniële wet een juk der dienstbaarheid was, waarvan de gelovigen van het Oude Testament niet anders dan alleen door Christus konden worden ontslagen, zo is ook het juk van de satan een juk der dienstbaarheid, waarvan de gelovigen alleen maar in Christus en door Zijn genade bevrijd kunnen worden. Want allen die dat juk des satans dragen zijn dienstknechten der zonde (Rom. 6:17) en dienstknechten der verdorvenheid (2 Petrus 2:19). Dit is nu dat rampzalige juk, waarmee ieder mens van nature vastgebonden is en dat hij niet eerder van zijn hand of kinnebak kan afschudden, voordat de hand van Christus dat juk in de wedergeboorte van zijn hart komt ontbinden en losmaken.

Wie nog nooit met smart dat juk gedragen en gevoeld heeft, die leeft nog steeds blind en zorgeloos voort en zo iemand is zeker niet ver van de hel af. Wat is dit juk van de satan toch een allerrampzaligst juk! Wat zijn zij toch ontzettend ongelukkig, die dat juk nog erg vastgebonden op de kinnebakken van hun zielen hebben liggen! Wij zullen die toestand hier eens wat nader overwegen.

1. Dit juk van de satan is een juk der blindheid, want omdat de satan de vorst der duisternis is daarom kan hij ook niet anders regeren dan alleen in en door de duisternis. Geen anderen dan die verduisterd zijn in hun verstand en vervreemd van het leven Gods (Ef. 4:18), zullen de satan blijven dienen en gehoorzamen. Daarom heeft hij alle mensen van nature een juk van allerrampzaligste blindheid op het hart gelegd en dat wel zo vast op hun kinnebakken gebonden, dat zij het in der eeuwigheid niet los kunnen maken. Hij is de god dezer eeuw, die in hen de zinnen verblind heeft, namelijk van de ongelovigen, opdat hen niet bestrale de verlichting van het Evangelie der heerlijkheid van Christus, Die het Beeld Gods is (2 Kor. 4:4). Dit juk des satans ligt alle onwedergeborenen zondaren als een deksel op hun harten, zodat de zon van Christus' heerlijkheid hen inwendig niet kan verwarmen of beschijnen. Hun ogen zijn geheel gesloten en hun oordeel en verstand zijn door de zonde en door het gemis van Gods zalig beeld dermate verward en zodanig bedorven dat zij de dingen die des Geestes Gods zijn niet begrijpen, want ze zijn hun dwaasheid en zij kunnen ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden (1 Kor. 2:14). Helaas!, wat is dat een beklagenswaardige staat! Als een blinde in lichamelijk opzicht al een heel

ongelukkig mens is, hoe veel te meer zal dat het geval zijn bij een geestelijke blinde, die gebonden is aan de ketenen van de helse duisternis en op wiens ziel geen enkel straaltje van het dierbaar licht van Christus ooit schijnen kan.

O, waar zo'n arme onbekeerde zondaar ook is, hij draagt dat droevige juk van blindheid op zijn hart overal met zich mee. Als hij zich onder de prediking des Woords bevindt dan zit hij daar als een gebodene des satans op wie de vloek van dit Goddelijk oordeel rust: "Met het gehoor zult gij horen en geenszins verstaan; en ziende zult gij zien en geenszins bemerken" (Matth. 13:14), "Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft hetzelfde niet begrepen" (Joh. 1:5).

Niet tegenstaande hij de Bijbel dagelijks leest, zo blijft hij hem toch een verzegeld boek. Zijn verstand is aards en vleeselijk, daarom kan hij de ware en geestelijke zin van Gods Woord onmogelijk recht verstaan, maar hij maakt van alles een vleeselijk denkbeeld. Het hemels licht der waarheid dringt niet door tot binnen in zijn ziel; het beschijnt hem alleen maar van buiten en laat het hart koud en ongevoelig. Zijn kennis is alleen maar een dode en onvruchtbare kennis; een gedaante zonder wezen.

Wanneer die arme mens bidt, hoe veel en hoe ernstig hij dat ook mag doen, ja, soms wel met tranen, helaas! dan roept hij toch maar met die van Athene een onbekende God aan (Hand. 17:23). Hij kent de hoge en heerlijke God niet in het aangezicht van Jezus Christus, kortom: al zijn denken, mediteren, spreken en doen gebeurt allemaal onder een deksel van nare geestelijke blindheid; dat droevige juk van duisternis ligt bij hem altijd vastgebonden op zijn hart. Wat voor algemeen licht des Geestes er op hem mag schijnen, zoals dat het geval is bij de huichelaars en tijdgelovigen (zie Hebr. 6:4 en Petrus 2:22), hij blijft toch altijd Christus zelf missen, Die het waarachtige licht der wereld is. De natuurlijke mens is en blijft met al zijn schone licht der kennis toch maar enkel en alleen duisternis (Ef. 5:8). Wat wordt nu de arme mens dit weldra gewaar, zo gauw als God nu begonnen is zijn ogen door een geestelijk licht van overtuiging enigszins te openen! Hoe treurt hij dan bij zichzelf over zijn geestelijke blindheid en roept uit: "Helaas, ik ken God niet, ik ken Christus niet, ik weet niet wat zonde, wat vloek of genade, wat dood, hel of eeuwigheid is. Het zijn en blijven voor mij allemaal diep verzegelde verborgenheden. Ik kan niet één Goddelijke waarheid goed verstaan. Er ligt een deksel van dikke duisternis op mijn ziel. O, dat ik toch nog eens ziende mocht worden en dat ik eens recht mocht weten, welke weg ik daartoe moet inslaan!" enz.

2. Het juk van de satan is een juk van ongeloof. Het zijn alleen de ongelovigen, die dat juk vastgebonden op hun kinnebakken dragen en wier zinnen de satan verblind heeft, zoals wij net van de apostel hoorden. Want omdat al zulke gebodenen van de satan God niet waarachtig kennen, daarom is het hun ook niet mogelijk om Zijn Woord recht te geloven, wat voor algemene toestemming zij daaraan ook mogen geven. Het atheïstische hart dat in alle mensen van nature is, zegt: "Daar is geen God; de Bijbel is Gods waarachtige Woord niet, het is maar een menselijk woord, zij hebben het maar bedacht." Zo spreekt de natuurlijke mens in de grond van zijn hart, maar hij merkt het niet vanwege zijn geestelijke blindheid, omdat hij zo'n grote vreemdeling voor zijn eigen hart is. De Heilige Geest moet eerst de duistere schellen van de ogen der ziel af komen lichten en die inwendig komen openen en verlichten, voordat de arme mens zijn eigen ongeloof kan zien en bekennen.

De profeet Jesaja had in zijn tijd wel veel toehoorders die het Goddelijke Woord uit zijn mond hoorden; toch horen wij hem klagend uitroepen: "Wie heeft onze prediking geloofd, en aan wie is de arm des Heeren geopenbaard?" (Jesaja 53:1). Hij zegt niet: "Wie heeft onze prediking gehoord?", maar: Wie heeft ze geloofd? Wie heeft het als

een waarachtig woord van God met heilige eerbied en liefde ontvangen? Maar zo gaat het nu ook nog met de dienaren van Christus en met Zijn gezanten. Zolang als hun toehoorders gebonden blijven aan het juk van de satan, mogen zij voor hen over God, over Christus, over genade en zaligheid, of, over zonde, vloek en toorn en over satan, dood en hel nog zo ernstig en aanhoudend preken, maar niemand van hen zal waarlijk geloven dan alleen degenen, die God het zware juk des ongeloofs eerst van de kinnebakken komt aflichten. Als dit niet gebeurt, dan kunnen zij niet meer doen om de mensen het geloof te geven. Het geloof is enkel Gods gave en Christus moet Zijn almachtige hand aan de zielen van de zondaars leggen om hun die gave te schenken. O, wat beginnen de arme mensen hun rampzalig ongelooft te merken, zo gauw als maar de Geest Gods begint hen daarvan levendig te overtuigen! (Joh. 16:8,9). Dan beginnen zij dit juk des ongeloofs te gevoelen en treuren en wenen zij daaronder. Dan roepen zij uit: "Ach, kon ik maar eens echt geloven, dat God die oneindig hoge, heilige, rechtvaardige, genadige en barmhartige God is; dat de zonde zo vreselijk en gruwelijk is; dat de dood en de hel zo verschrikkelijk zijn, zoals ik de leraars daarover hoor prediken en zoals ik dat in Gods Woord steeds lees. Mocht ik eens met mijn hele hart geloven, dat ik die walgelijke en verdoemelijke zondaar ben, die daar ligt onder Gods vloek en toorn en dat Christus ook voor mij een bereidwillig en algenoegzaam Zaligmaker is! O, dat het nare deksel van blindheid en ongelooft eens van mijn hart afgelicht mocht worden en dat ik voor Gods Woord eens recht kon beven en mezelf eens helemaal aan de Heere Jezus mocht kunnen overgeven! Maar, helaas, ik kan het onmogelijk doen. Mijn gemoed blijft geheel onbuigzaam en verstokt; ik heb geen hartelijke aandoeningen van alles wat ik hoor of lees. O, wat ben ik toch een ellendig en ongelukkig schepsel! En dat is al zo lang het geval; o, wat zal er van mij terecht komen?"

Ziet, zo drukt nu het juk des ongeloofs die arme zielen, dat zij wel alles, wat zij in de wereld hebben, zouden willen geven om er toch vooral maar van verlost te worden. Een zorgeloos mondchristen of een waangelovige heeft hier echter in het geheel geen gevoel van.

3. Het juk van de satan is een juk van zondeliefde. Helaas!, wat liggen de ongelukkige zielen, die nog aan dat juk gebonden zijn ook zeer vastgebonden aan de zonde. Want omdat alles wat niet uit het geloof zonde is (Rom. 14:23), daarom is hun hele leven in de grond immers niets anders, dan één grote en aanhoudende zonde, daar hun leven geheel zonder Christus en zonder geloof is. Al hun denken, hun gaan en staan, hun horen en zien, hun waken en slapen, hun eten en drinken, hun droefheid en blijdschap: het is allemaal zonde. Ja, ook hun beste werken zijn zonde: hun lezen en bidden, hun kerk- en avondmaalsgang, hun aalmoes geven, hun schreien en vasten, hun zuchten en begeren, het is alles niets anders dan blinkende zonde, omdat het gedaan wordt door dezulken, die nog vastgebonden zijn aan het juk des ongeloofs.

O, als dat rampzalige juk maar eens door Gods almachtige genadehand afgelicht en losgemaakt werd van de kinnebakken hunner zielen en dat zij Christus en Zijn dierbare gerechtigheid maar eens oprecht gelovig als de hoorn des heils mochten aangrijpen, dan gingen zij terstond uit het zondenrijk van de satan over in het koninkrijk Gods. Dan zou de mantel van de genadige verdiensten van de Heere Jezus hun naakte zielen zo bedekken, verwarmen en versieren, dat zij dan ook in gestikte klederen van ware heiligheid tot de Koning zouden worden geleid (Psalm 45:15). Dan zou dat Goddelijke kruisbloed van Jezus hen wel zodanig wassen en reinigen van de zonde, dat zij niets meerder zouden haten dan de zonde en er een diepe walging van zouden hebben. O, dan zouden zij terstond het juk der zonde, de oude mens met al zijn

werken, afleggen en het heilig juk van Christus, de nieuwe mens aandoen, die naar God geschapen is in ware gerechtigheid en heiligheid. Maar dit zalig geluk mag die ellendige zielen nu nog niet gebeuren, omdat zij de Geest des geloofs nu nog versmaden. Zij zitten nog diep in het ongeloof en daarom blijven zij diep in de zonde steken. Hiervan moet de voorkomende genade hen dan nog eerst overtuigen en hen doen zien, wat voor een rampzalig zondejuk dat juk van het ongeloof is en hoe vast zij daar nog aan gebonden zijn.

Toen de tollenaar dit zag, sloeg hij op zijn borst, werd geheel beschaamd en riep uit: "O God!, wees mij zondaar genadig!" (Luk. 18:13). Toen de stokbewaarder dit zag, beefde hij over z'n gehele lichaam van ontsteltenis, net als iemand die naar wordt en toen riep hij tot Paulus en Silas: "Lieve heren, wat moet ik doen opdat ik zalig worde?" (Hand. 16:30). Toen de zondares dit zag, kwam zij spoedig tot Christus en schaamde zij zich niet Zijn voeten met haar tranen nat te maken en die met haar schone haar af te drogen (Luk. 7:38).

Wil iemand hierop zeggen, dat deze mensen grote zondaren geweest zijn, dan moeten wij hem antwoorden, dat de Heere Jezus niet gekomen is om te roepen rechtvaardigen, maar zondaren tot bekering (Matth. 9:13), en dat er blijdschap is in de hemel over een dergelijke zondaar die zich bekeert, meer dan over negenennegentig rechtvaardigen, die de bekering niet van node hebben (Luk. 15:7). O, gij kleine zondaren en zondaresen, als het met u ook niet eens zo gaat, als met die grote zondaren, dan zeggen wij u in de naam van Christus aan, dat gij in alle eeuwigheid niet van uw rampzalig zondejuk ontslagen zult worden.

4. Het juk van de satan is ook een juk van wereldliefde. Alles wat nog buiten Christus in de zonde leeft is nog vastgekluiserd aan de aarde en zit helemaal met hart en zinnen in de schepselen verward, zoals eens Abrahams ram in de struiken. Wij, arme en rampzalige mensen kunnen toch niet zonder genegenheden van het hart en zonder bewegingen van liefde en begeerte zijn, zelfs niet voor een ogenblik. Beheerst ons de liefde Gods niet, dan moet ons de liefde der wereld beheersen. Als wij onze harten niet aan de hemel kunnen vasthechten, dan moeten wij ze vasthechten aan de aarde, want God heeft in den beginne alleen deze twee dingen voor ons geschapen. Arme mens, die nog vastgebonden zit aan het juk van de satan en die nog onwedergeboren zijn, want, wat zult ge doen? Uw hart van de wereld losmaken? Dat is u immers geheel onmogelijk. Gij zijt in de wereld en kunt daar zo maar niet uitlopen. Zolang als Christus u Zijn engelen niet zendt om u bij de hand te grijpen en uw zielen uit dat Sodom des verderfs te leiden, moet gij daar immers in blijven ook al zoudt gij daarin voor eeuwig vergaan met al de goddelozen, wier deel in dit leven is.

Heel wat bedrukte en bekommerde zielen hebben al lang vóór u geprobeerd om zich van de ketens der aarde los te rukken, maar zij hebben het tenslotte op moeten geven en moesten toen nog als ellendigen en gebonden en aan duizend sterke banden in geloof tot de Heere Jezus komen, opdat Hij uit genade hun banden mocht ontbinden en losmaken. De arme zondaar kan toch onmogelijk één enkele schakel van die ijzeren ketting des duivels losmaken. Probeer maar eens, o zwak en broos mens, om u geheel van de liefste zaak waar uw hart het meest op gesteld is los te maken. Gij zult eerder de sterren uit het sterrenbeeld Orion van elkaar halen, dan u losscheuren van uw meest geliefde zaak. Al mag die liefde dan eens wat verkoelen of sluimeren, dan is het toch niet zo, dat zij geheel gestorven zou zijn. En mocht gij het ene ding al hebben laten varen, omdat gij het niet langer vast kon houden, dan was daar in uw hart spoedig weer wat anders waar u zich aan vastgreep, net als iemand die in het water ligt een andere plank grijpt en die stevig vast houdt, als de vorige hem begeeft. O, arm mens,

of gij het weten wilt of niet: gij zijt nog een slaaf van de ijdele wereld, uw banden zijn nog niet losgemaakt en bij hebt nog meer dan duizend afgoden, waar gij u dagelijks diep voor neerbuigt en uw offers aan brengt, maar Christus uw Verlosser kent gij helaas nog niet.

Wees eens eerlijk met uzelf en vraag uw geweten eens af, of wij niet de waarheid spreken als wij tot u zeggen, dat er nog een juk van ijdelheid en wereldliefde zeer vastgebonden op de kinnebak van uw hart ligt, dat gij niet los kunt maken en ook door geen schepsel losgemaakt kan worden. Och, gave de ontfermende God u hierover eens een recht inzicht over uzelf, dan zoudt ge weldra uitroepen, dat gij nog vastgehouden wordt met de banden uwer zonden (Spr. 5:22). Wat hoorde men u dan droevig klagen en kermen: “Ach, ik geboeide en gebodene van de satan, ik draag nog het zware juk der wereld aan mijn hals en ik heb nog wel duizend dingen, die ik voor Christus niet verzaken wil! O, mocht die Leeuw uit Juda’s stam mijn banden eens verscheuren en mijn touwen en ketenen eens losmaken, want ik zit opgesloten in deze gevangenis en in mij is geen kracht tegen deze grote menigte, tegen zo’n legioen van ijdelheden, die mij dagelijks van alle kanten omringen!”

5. Het juk van de satan is een juk van vloek en toorn en dit maakt, dat het een zeer rampzalig en verschrikkelijk juk is. Wat is er vreselijker voor een nietig en zondig schepsel, dan de geduchte toorn van de almachtige God, waar de hoge bergen en vaste steenrotsen zelfs niet voor kunnen bestaan! De satan is een vervloekt schepsel en al degenen, die nog met zijn juk gebonden zijn, zijn ook vervloekt. Gods gestrenge vloek en toorn zit hen overal op de hielen achterna. Vervloekt zijn hun zielen en hun lichamen, vervloekt zijn al hun werken, ja, vervloekt is al hun doen en laten. De blinde zondaars zien dit niet, want de satan weet hen door een gedaante van deugd en uitwendige godsdienst wel zo te misleiden, dat als zij de woorden van deze vervloeking horen, zij zich in hun hart zegenen, zeggende: “Ik zal vrede hebben, wanneer ik schoon naar mijns harten goeddunken zal wandelen” (Deut. 29:19). Ach, wat voor wezenlijke vrede kunnen zij toch hebben, over wier zielen God zelf de vloek uitgesproken heeft? Hij heeft immers Zijn vloek op alle zondaren, op alle ongelovigen en op alle slaven van de satan en de wereld gelegd. Zal dan de Heere God geen God der waarheid zijn? Zal ook iemand Hem tot een leugenaar en bedrieger durven maken?

Laat alleen maar eens de Heilige Geest met Zijn Goddelijk en overtuigend licht in het hart van een zondaar komen werken, dan is het met alle twistingen en tegenspraken gelijk gedaan. Dan voelt de arme mens de ondragelijke last van Gods heilige vloek en toorn net zo zeker op zijn eigen ziel branden, als dat iemand die zijn hand of zijn vinger in het vuur steekt, gevoelt dat het vuur heet is. Dan kan hij de bange benauwdheid van zijn gemoed met niets ter wereld meer verzetten of verstrooien; o, nee; als Christus nu niet waarlijk een vloek voor hem wordt, om hem van de vloek der wet te verlossen, dan weet hij zeker dat hij voor eeuwig verloren is. Wat een onuitsprekelijk nare en rampzalige staat is het om dan nog gerust te slapen en de toorn van de almachtige God niet te vrezen, hoewel er een uitgetrokken gloeiend zwaard aan een dunne zijden draad boven ons hoofd hangt, dat ons elk ogenblik kan vernielen en voor eeuwig in de hel doen storten! En toch is dit het juk van de satan: “Wanneer een sterk gewapende zijn hof bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede” (Luk. 11:21). Dat moet toch wel een onzalige vrede zijn, die men onder de vloek van een vertoornd God heeft! Hoe lang zal die vrede duren? Op z’n langst toch maar tot uw dood en sterven, want dan zal uw vloek in een eeuwige vervloeking veranderen. Dan zal God dit juk zo vast op uw kinnebakken binden, dat gij er eindeloos aan gebonden zult zijn en met de

satan en zijn engelen aan ketenen der duisternis liggen om tot het oordeel bewaard te worden van die grote dag (2 Petrus 2:4). Gij zoudt dan wel duizend begeerlijkheden willen geven om toch maar van dit juk bevrijd te worden, terwijl gij er nu nog geen één zondige begeerlijkheid om wilt laten, noch er één gelovige zucht om wilt doen voor Christus. Weet echter wel, dat het voor u dan onmogelijk zal zijn. Sterft gij hier onder de vloek, dan zult gij dit juk ook op uw kinnebak dragen, als gij weer uit uw graf zult opstaan. Als gij daarmee dan gebonden voor de rechterstoel van Christus zult verschijnen, dan zult gij daar het verschrikkelijk vonnis horen, dat gij eeuwig verloren en vervloekt zult zijn.

Zie, o ongelukkig mens, wat uw vonnis zal wezen: “Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk de duivel en zijn engelen bereid is”, (Matth. 25:41). Zo waarachtig als de Heere leeft, zult gij dit niet kunnen ontgaan, tenzij gij in dit leven door de almachtige hand van Christus uit vrije genade van het juk des satans verlost en waarlijk wedergeboren en bekeerd wordt. Al was uw staat in de wereld nog zo aanzienlijk en door God met eer en voorspoed nog zo gezegend en al had gij u van uw jeugd af aan nog zo bezig gehouden en geoefend in allerlei uitwendige deugden en plichten zoals lezen, bidden, kerkgang, omgang met de gelovigen en dergelijke zaken meer; dit alles zal u helaas niets baten, als gij toch als een gebodene van de satan in uw onbekeerde staat zult sterven. Iedereen die dit ware Goddelijke woord nu niet gelooft, zal de waarheid daarvan voor eeuwig in de hel met grote droefheid moeten ondervinden.

Hier hebben wij dan enigszins dat rampzalige juk des satans beschreven, waar alle mensen van nature geheel aan vastgebonden liggen en dat wij zelfs al op onze kinnebakken dragen, zodra wij onze intrede in de wereld doen. Het is zeker en gewis, dat geen duizend bekkens vol doopwater in staat zijn, om de onreinheid van dat aangeboren juk van onze zielen af te wassen.

II. Hoe de uitverkoren gelovigen van nature aan dit juk gebonden zijn

Laten wij nu vervolgens eens zien, hoe dit juk van de satan vastgebonden ligt op de kinnebakken van alle onwedergeboren mensen en op wat voor een wijze zij dat meestal dragen.

Als wij maar steeds letten op de zinnebeeldige gelijkenis van de ploegende of lastdragende dieren, die men zulk een juk pleegt aan te doen om ze in bedwang te houden, dan zal die figuurlijke voorstelling ons goed kunnen dienen, om ons de droevige en ongelukkige staat van alle onbegenadigde zondaren, over wie de vorst der duisternis zijn heerschappij voert, nog verder te verklaren.

A. De jukdragende dieren werden met het juk dat op hun kinnebakken gebonden was door hun meesters bedwongen en door hen gemakkelijk geleid en bestuurd tot het doen van allerlei zware arbeid. Daarom is een juk in de Heilige Schrift en in de zinnebeeldkunde meestal een afbeelding van allerlei harde slavernij, dienstbaarheid, onderdrukking, enz. Zo betekent het juk van Egypte: de Egyptische dienstbaarheid (Ezech. 30:18); en Gods bedreiging aan het Joodse volk was: “Zo zegt de Heere der heirscharen, de God Israëls, Ik heb een ijzeren juk gedaan aan de juk van al deze volken, om Nebukadnézar de koning van Babel, te dienen, en zij zullen hem dienen” (Jer. 28:14). Maar zo is het eveneens gesteld met de zondaar in zijn natuurstaat, als hij nog satans juk van blindheid en ongeloof op zijn kinnebak draagt.

De zondaar is dan ook een allerrampzaligste slaaf van de satan, die hem in deze ellendige toestand als een dom en onverstandig beest helemaal in bedwang heeft en hem in de onzalige dienst der zonde en der wereld overal heenvoert waar hij wil. De duivel houdt de arme mens dan heel vast gevangen in zijn strik tot zijn wil (2 Tim. 2:26), en de mens volgt deze helse meester zeer gewillig achterna, “gelijk een os ter slachting gaat, en gelijk een dwaas tot de tuchtiging der boeien” (Spr. 7:22), ja, hij laat zich meestal veel gemakkelijker door de satan leiden en besturen, dan ooit een jukdragende os of ezel zich door de mensen liet doen. Hierop ziende deed de Zaligmaker eens deze harde bestraffing aan de Joden: “Gij zijt uit de vader de duivel, en wilt de begeerten uws vaders doen” (Joh. 8:44).

O, als toch Christus' ware gelovigen ook zo gewillig en gehoorzaam onder het bestuur van Zijn zalig vredesjuk gingen, zoals de ongelukkige slaven van de satan wel gaan onder het rampzalige juk van hun helse meester en tiran, in wat voor grazige weiden zou Hij hen dan wel niet voeren en zacht doen neerliggen! Maar helaas!, de slaven van de satan laten zich meestal veel gewilliger door hem leiden naar de hel en het eeuwige verderf, dan Jezus' gelovigen zich door Hem laten leiden naar de hemel. Men hoort veel geruste en zorgeloze zondaars in hun hele leven niet ook maar één keer klagen over hun harde juk en harde dienstbaarheid; zij buigen hun schouders er altijd onder met tevredenheid. Zij dromen nooit anders dan van vrede, zij eten, drinken en lachen iedere dag en zijn zo vrolijk, alsof ze de gelukkigste mensen op aarde waren. Zij schreien niet één traan, omdat zij Christus missen en de satan moeten dienen, ja, velen springen en huppelen onder hun juk, totdat zij met één sprong voor eeuwig in de hel springen.

Wat een verschrikkelijke dienstbaarheid is toch de dienst des satans! De zonde is daar het korte werk en de hel de eeuwige beloning. Kan er nog iets rampzaligers genoemd of bedacht worden? Niemand vrage ons naar de verschillende soorten van werk in de dienst van de satan, want die zijn zo talrijk, dat er een zeer uitgebreid register van zou kunnen worden opgemaakt, als wij ze hier gingen onderscheiden. De satan laat zijn gebonden slaven allerlei dienstwerk van goddeloosheid, geveinsdheid, hoogmoed, zorgeloosheid, onkuisheid, onreinheid, onwetendheid, onrechtvaardigheid, gierigheid, overdaad, bedriegerij, onderdrukking, enz. doen en dat alles, naar dat ieders weg door Gods ondoorgrondelijke wijsheid en rechtvaardigheid over hem bepaald is.

De onbekeerde mensen trekken wel allen geestelijk aan dezelfde ploeg der zonde, maar zij lopen niet allen op hetzelfde land. De satan heeft voor de domme en onverstandige mensen wel duizend soorten van slaafse zondearbeid en hij laat niemand in zijn dienst werkeloos, al moet hij hem ook in de rosmolen van de godsdienst spannen en hem z'n hele leven niets anders laten doen, dan maar altijd om-en-om lopen, totdat de bleke dood hem tenslotte uit de kerk en uit zijn bidvertrek in de hel sleept. Hij heeft ook allerlei soort van jukken, die hij zijn ossen en runderen, zijn ezels en ezellen en ook zijn kleinvee zeer vast aanbindt: houten jukken, ijzeren jukken, koperen jukken, vergulde jukken, bedelaarsjukken, zachte jukken, harde jukken, staatsjukken, kerkjukken, enz. O, diep ellendige en beklagenswaardige zielen, die nog zo beestachtig blind zijn, om uw hals gewillig onder één van de jukken van de mensenmoorder, de satan, te buigen! Wat zoudt gij toch gelukkig zijn, als gij vóór uw sterven nog eens iets van een mensenverstand mocht krijgen!

B. Het op de kinnebakken gebonden juk drukte soms buitengewoon hard en kon hun erg knellen en smartelijk vallen, vooral als zij vermoeid en afgemat begonnen te worden van het harde werken.

Maar met het harde juk en de breidel van de satan is het net zo gesteld. Want hoe gemakkelijk, ja zelfs vermakelijk velen dat rampzalige juk op hun kinnebakken ook mogen dragen en er geen of slechts weinig hinder van hebben, zoals die goddelozen, waar Asaf van spreekt: “Want er zijn geen banden tot hun dood toe, en hun kracht is fris. Zij zijn niet in de moeite als andere mensen, en worden met andere mensen niet geplaagd. Hun ogen puilen uit van vet; zij gaan de inbeeldingen des harten te boven” (Psalm 73:4,5,7); zo moet toch niemand denken, dat dit het algemene lot is van al degenen, die de satan gewillig dienen. O nee, er is integendeel een grote menigte van onzalige mensen in de wereld, die met het juk des duivels gebonden zijn en er grote angsten en smarten onder uitstaan en toch niet verlangen om daarvan verlost en ontslagen te worden. Brandde de liefde der zonde en der wereld maar niet zo sterk in hun gemoed en behielden zij maar niet zo’n grote inwendige vijandschap tegen de heilige dienst van Christus, dan zou dit onheilige juk velen wel dermate zwaar drukken en hen zodanig pijnigen, dat de last van satans harde heerschappij hun dan wel gauw ondragelijk zou worden.

Hoe menigeen is er niet, die midden in al zijn zondige genietingen, waar hij dagelijks in zwemt als een vis in het water, toch daarbij steeds zoveel nare kwellingen en verdriet van de zonde zelf moet ondervinden, dat hij toch maar een zeer ellendig leven op aarde leidt; hoewel het aan de buitenkant gezien anders schijnt te zijn.

- Hier leeft er één te midden van allerlei ongebonden weelde en wellust, van overdaad en het plegen van de gruwelijkste onreinigheden, die zichzelf daardoor zo veel grote ellende op zijn hals haalt, als hij nauwelijks dragen kan.
- Daar zit er één in zware schulden en ziet zijn zaken van dag tot dag zo vervallen en naar de grond gaan, dat hij ternauwernood nog een rustig uur kan vinden en al zijn tijd in droeve benauwdheid en angstige zorgen moet doorbrengen.
- Ginds zit er één te treuren onder een zwaar kruis van tegenspoed van man, van vrouw, van kinderen, van familie en vrienden, van allerlei schade en verlies van goederen, van aantasting van zijn goede naam en eer, van haat, vervolging en onderdrukking van vijanden, van het verlaten worden en de ontrouw van vrienden, en van zo menig ander zwaar kruis, dat hij moet dragen.
- Een ander heeft een slechte gezondheid; hij is blind of doof, kreupel of lam, of hij gaat gebukt onder hevige pijnen en koortsen van wonden of andere lichaamskwalen, waarvoor hij al veel geld uitgegeven heeft, maar nog geen verbetering voor vond.
- Velen liggen altijd maar te drijven en te dobberen in een wijde zee van angstige zorgen, die voortkomen uit een lastig beroep, uit een zware huishouding, uit een geringe verdienste, uit hard en moeilijk werk, enz. Zij weten niet, hoe zij er doorheen moeten komen en pijnigen en verteren hun ziel en lichaam dagelijks met deze smarten.
- Weer andere worden hevig gepijnigd door een steeds wroegende en knagende worm van het geweten. Zij doen wel net alsof; zij houden zich flink; zijn vrolijk, als zij in een gezelschap zijn; zij lachen en praten met anderen mee, en zij kunnen met de wereld heel goed mee doen. Maar als zij ’s avonds in de stille eenzaamheid zijn, dan is daar hun met zonden beladen geweten. Dan durven zij hun knieën nauwelijks tot het gebed te buigen, omdat hun eigen gemoed en gebed hen beschuldigt, dat het toch maar huichelen en spotten met God is.
- Daar is weer een ander, die dikwijls voor de dood en de hel siddert. O dood!, wat zijt gij toch een knellende zaak voor de geruste slaven van de satan! Konden zij de gedachte aan u maar eens uit hun harten bannen, dan zouden ze nog menig vrolijk uur op de wereld kunnen hebben, dat ze nu moeten missen.

- Sommigen zijn diep verwickeld geraakt in bepaalde wegen, omstandigheden, verbintenissen enz., waaruit voor hen niets anders dan bange voorgevoelens, kwellende gedachten en voortdurend leed en verdriet voortkomen. En wat hun ellende nog erger maakt is, dat zij dikwijls niemand in de wereld hebben aan wie zij eens hun bange gemoed in vertrouwen bloot kunnen leggen. Zij moeten dit pak alleen dragen en alles bij zichzelf opkroppen.
- Daar zij er ook, die ellendig gaan kwijnen aan ongeregelde lusten en begeerlijkheden des vleses; aan verborgen zonden; aan verouderde en ingekankerde boezemzonden. Ze dragen er magere kinnebakken en bleke gezichten van en wat zij ook al af zuchten, schreien, bidden en werken, het kwaad wordt steeds maar erger; net als iemand die in een moddersloot gevallen is: hoe meer moeite hij doet om er uit te komen, des te dieper zakt hij er in weg. Arme zielen!, zij werken maar om zichzelf te verbeteren, maar het is allemaal vergeefse moeite.
- Daar zijn er zelfs, die, als zij hun meester, de satan, jaren trouw gediend hebben, toch tenslotte een rampzalige strop van hem krijgen als beloning. Zij zijn eindelijk zo erg door de zonde vermoeid en afgemat, dat zij hun juk niet langer meer kunnen dragen en dan de hand aan zichzelf slaan, om zich met geweld er van los te scheuren. Toch binden zij hun juk hierdoor nog wel duizend keer vaster op hun kinnebakken.

C. En wat zullen wij zeggen van de arme gelovigen vóór hun bekering? Als God nu beging Zijn almachtige hand aan hen te leggen en Zijn heilig gebod tot hen zendt om de zonde weer levend in hen te maken? Als de Geest der dienstbaarheid tot vreze nu krachtig in hen werkt, zodat zij de zware last van de zonde en van de toorn van God nu levendig gevoelen op hun geweten en als zij zichzelf elk ogenblik in het gevaar van een eeuwige verdoemenis bevinden en nergens enige redding of uitkomst voor zich zien?

O, hoe benauwend drukt hen dan het juk van de satan op hun kinnebakken! Wat is er dan een droefheid, schaamte, vrees, berouw en nare onrust binnen in hun zielen; wat schreien, kermen, roepen en werken zij dan allemaal niet, om van de banden der hel en des doods los te raken, totdat zij er tenslotte helemaal hulpeloos en radeloos bij neervallen en alles aan hun kant ten enenmale geheel opgeven! Niemand in de wereld zal dit ooit verstaan, indien hij het niet in zijn eigen ziel ondervonden heeft.

Wat is het juk der zonde anders dan een juk van nare ellende en van rampzalige dienstbaarheid? Want, “de goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede” (Jesaja 57:21). En als het hier op aarde al zo bang valt om het te dragen, wat zal het dan hiernamaals in de hel zijn, waar er voor de zondaren nooit iets anders zal zijn, dan een onophoudelijke wening der ogen en knersing der tanden? Hier, aan deze zijde van het graf, weet men zijn verdriet nog wel dagelijks te verzetten met de genietingen van dit aardse leven; maar na de dood zullen de goddelozen, met de rijke man, niet één druppeltje water hebben om hun brandende dorst te lessen. O, ellendige mensen, die nog in de slavernij van de satan leven; het was u duizendmaal beter nooit geboren te zijn, dan met het juk der zonde op uw kinnebakken gebonden, eens op een zacht bed te sterven. “Wee u, die nu (daaronder) lacht, want gij zult treuren en wenen” (Luk. 6:25), en uw tranen zullen niet afgewist worden in alle eeuwigheid.

Terwijl het juk op de kinnebakken van de beesten lag, was hun mond zo vastgebonden en gesloten, dat zij nauwelijks enig geluid konden geven. Maar, waar dat harde juk van de satan op de kinnebakken der zielen der mensen gebonden ligt, daar is hun de mond ook geestelijk gesloten, zodat zij ook geen geluid kunnen geven. Zij kunnen

daar de reine tale Kanaäns van Gods dierbare, hemelse genade in Christus niet spreken. Ach neen!, daar is de mens volslagen stom; het ongeloof sluit hem de mond geheel toe. De apostel zegt: “Dewijl wij nu dezelfde Geest des geloofs hebben, gelijk er geschreven is: Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken; zo geloven wij ook; daarom spreken wij ook” (2 Kor. 4:13).

O, geliefden, zo lang als wij de Geest des geloofs niet hebben en nog met onze harten aan het juk der duisternis, des ongeloofs en der geesteloosheid vastgebonden zijn, zo lang zijn onze monden en tongen, als bij onvernunftige dieren, gemuilband. Wij zijn dan geheel onbekwaam, om van Goddelijke en hemelse zaken en van de dingen die des Geestes Gods zijn, recht te spreken. Het kleinste kind in de genade kan immers de taal van Kanaän veel beter en zuiverder spreken, dan de meest wijze schriftgeleerde, die al zijn wetenschap alleen maar uit de boeken gehaald heeft. Het juk van geestelijke blindheid, dat nog steeds op de kinnebakken der welsprekendste redenaars blijft liggen, maakt, dat zij altijd maar een vervelende taal spreken en voortdurend sibboleth zeggen voor schibboleth.

Wat weten onbegenadigde mensen toch te zeggen tot lof van Gods grootheid en van Zijn heilige deugden? Wat kunnen zij zeggen van Christus, van Zijn zaligheid en algenoegzaamheid en hoe dierbaar het is om in Zijn gemeenschap te leven? Wat kunnen zij zeggen van de wedergeboorte en van de weg der bekering? Van zonde en haar nare overtuigingen; van de verschrikkelijkheid der hel en der eeuwige verdoemenis?, enz. Helaas!, als zij daar over spreken en hun les, die zij geleerd hebben, voor anderen wel eens op willen zeggen, hoe heel geesteloos gaat het dan in z'n werk! Wat misselijk, wat pijnigend, wat stram, mager en gedwongen, wat onbevindelijk is hun gesprek en redenering over Goddelijke zaken! Het is zo'n vreemd en onaangenaam geluid in de oren van een heilige ziel. Een christen kan zo gauw bemerken, dat het juk van de satan nog op de kinnebakken van die arme en ongelukkige mensen ligt. Wat wordt men er koud en naar van, als men die geesteloze gesprekken over de geestelijke zaken van het Christendom een tijd lang aan moet horen en als men die blinde lieden niet aan het verstand kan brengen, dat zij over dingen spreken, die zij niet begrijpen, noch verstaan. “Een dwaas zelfs, die zwijgt, zal wijs geacht worden, en die zijn lippen toesluit, verstandig (Spr. 17:28). Nu. Zo gaat het hier ook: indien velen zwegen over de heilige waarheden, zou men niet merken, dat zij nog zo vastgebonden zitten aan het juk van de satan, terwijl dat nu blijkt, als zij hun mond open doen om over God en Goddelijke zaken te spreken. Ja, bij veel huichelaars en geveinsde mensen in het Christendom komt door hun spraak duidelijk genoeg openbaar, dat zij met hun harten nog gebonden gaan onder het juk; zij hebben het alleen wat van hun kinnebakken opgelicht en een beetje naar de andere kant verschoven, om de mond wat vrijer te hebben om te spreken. Zij hebben een bepaalde manier van spreken en van gemaaktheid; zij willen een eerbied laten zien, die zij niet hebben; ze zijn steeds aan het woord, als ze bij de mensen zijn, die ze gemakkelijk over het hoofd kunnen praten, maar ze krimpen in elkaar als een slak, voor degenen die zout in zichzelf hebben en die de huichelaar door hebben. Dan spreken ze gauw mooie woorden, proberen overal aan te ontkomen, stemmen alles toe en zijn al blij, als ze er weer goed afkomen en geen schade geleden hebben.

Mijn vrienden!, het juk van de satan is een eigenaardig juk, want alle ongelukkige zielen, die het moeten dragen, zijn bezet met een stomme duivel. Laten zij maar eens spreken, die er enige ervaring in hebben en er ook een smartelijk gevoel van overgehouden hebben: Toen gij soms op bepaalde plaatsen en bij bepaalde

gelegenheden was en dat uw arme geweten riep en klaagde, dat gij daar uw mond open moest doen en niet mocht zwijgen, toen Gods heilige Naam in het gezelschap, waar gij was, misbruikt werd. Toen de heilige dienaars en vrome kinderen van Christus en het werk van de Heilige Geest daar voor uw oren gesmaad, gelasterd en bespot werden; of, toen er alleen maar ijdele en nutteloze dingen gezegd werden, waar niemand enige stichting door ontving; o, wat gevoelde gij toen uw mond en lippen als met een breidel toegesloten! Gij zat daar onder wereldse mensen immers als iemand, die de klem op z'n kaken had. Gij was vol van schaamte en mensenvrees en durfde voor Christus en Zijn zaak niet uit te komen; gij had meer ontzag voor nietige wormen van mensen, die wat aanzien in de wereld hadden, dan voor die hoge en heilige God. O, onheilige stomheid!, o, droevige gebondenheid aan het juk van de satan! Wat zijn zulke lieden toch een armzalig slag van mensen, die toch nog de naam van christen dragen! En als ze bij de Godzaligen zijn moeten ze ook weer stom wezen, want zij kunnen met hen niet over de heilige wegen des Heeren spreken. Hoogstens weten zij nog het een of ander naar voren te brengen over hun algemene ervaringen of bekommelingen en over wat arme beschaamdheden, die niet diep bij hen doordringen; maar als zij eerlijk behandeld worden, dan raakt hun mond al gauw gesloten, omdat zij van hun waarachtige schuld en ellende nog maar weinig weten te zeggen. Dit komt allemaal door dat droevige juk van de satan dat zij op hun kinnebakken dragen en dit verandert niet eerder bij die ongelukkige mensen, voordat de Heere door Zijn Geest hun staat en hun harten komt veranderen, Hij Zelf het juk van hen oplicht, de breidel van hun mond losmaakt en dit woord aan hen vervult: "Het koren zal de jongelingen, en de most zal de jonkvrouwen sprekende maken" (Zach. 9:17).

D. De jukdragende beesten moesten, zo lang als het juk op hun kinnebakken lag hard en zwaar werk doen, zonder te rusten. Het was dan alleen maar werken en nog eens werken. Maar als hun juk afgenomen werd dan hielden zij op met de arbeid en mochten zij rusten. De baas bracht hen dan op stal of liet hen vrij in de wei lopen, waar zij dan konden eten, drinken en neerliggen om te slapen.

Maar zo gaat het in het geestelijke ook. Zolang de zondaars gebonden gaan aan het juk van de satan en in een ongelovige staat buiten Gods gemeenschap voort blijven leven, is het voor hen ook een droevige werktijd, waarin zij een zware arbeid te verrichten hebben, vooral als de Heere nu begonnen is hun slapende gewetens op te wekken en hen het heilzame overtuigingsjuk van de Geest der dienstbaarheid tot vreze ook vastbindt op hun kinnebakken, zodat de last van de zonde en van de toorn van God hen nu zwaar op het hart gaat drukken en zij aan alle kanten met de banden der ellende gebonden worden.

O, wat een harde arbeid, wat een slaafse dienstbaarheid der wet is er dan voor hen! Wat spannen zij hun krachten dan in, om onder de heerschappij van de satan vandaan te komen en om zalig te worden. Wat schreit, en zucht, en bidt, en woelt en wurmt de arme mens dan allemaal niet, om zijn verlossing en om een weg naar de hemel te vinden. Zo gerust en zorgeloos als hij voorheen leefde, voordat hij de knellende touwen en koorden van het juk des satans op zijn ziel voelde, zo druk werkt en arbeidt hij nu, om in vrijheid te komen. Wat doet hij allemaal niet, om zichzelf te verbreken en om een week en buigzaam hart voor de Heere Jezus te krijgen. Hoe ijverig is hij dan niet in het gebruik van alle middelen, waarvan hij nog verwacht dat ze hem tot enig nut en van enige dienst zullen zijn.

Hij zoekt dan ook de ware gelovigen op, die hij te voren nauwelijks een blik waardig keurde, of waarmee hij althans nooit enige bijzonder omgang gezocht had. Zijn trotse hoogmoed en zijn goede gedachten over zijn fatsoenlijk werelds leven gaan nu wel

over. Er is nu wel wat anders te doen, dan maar te letten op het oog van de zondige wereld, en wat die en die er van zullen zeggen. Want wat men er ook van zegt: de arme ziel hoort nu niet alleen met het gehoor, dat zijn ziel in groot gevaar van de hel en van de eeuwige verdoemenis is, maar zijn oog ziet het nu ook. Niets in de wijde wereld kan hem nu meer tegenhouden of gerust stellen; hij gaat zijn handel en wandel nu helemaal veranderen; hij stapt van veel zonden en zondige gewoonten af, waaraan hij vroeger zo sterk verslaafd was, dat hij ze onmogelijk na kon laten; hij verlaat zijn ijdel gezelschap en hij doet nu veel goede dingen.

Ziet, mijn vrienden, hier is het dan des mensen werk- en ploegtijd. Hier moet hij nu die zware ploeg van Mozes' wet voorttrekken. En toch is het alles maar een onnutte arbeid, omdat uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd zal worden voor God, Rom. 3:20. Ach nee, zo weinig voordeel als de juk ossen van hun zware arbeid en van al hun zweet en vermoeidheid voor zichzelf hebben, net zo weinig voordeel trekt de arme zondaar ook al van zijn slaafse wettische werken. Het gaat hem zo als de profeet zegt: 'en hun gewenste dingen doen geen nut' (Jesaja 44:9). De Heere roept dan ook tot hem (doch hij hoort het niet): Gij zijt vermoeid door uw grote reis, - door al uw lezen, bidden, kerkgaan, door uw aalmoezen, uw schreien en vasten, peinzen en arbeiden, en overal heen zwerven - maar gij zegt niet: Het is buiten hoop; gij hebt het leven uwer hand gevonden, gij hoopt met al uw arbeid nog eens Christus te verwerven en God tot genade te bewegen, dat Hij u mocht bekeren en zalig maken.

In die valse en ijdele hoop leeft u nog, o blind en ongelovig mens! Daarmee houdt u het nog tegen Mij uit en wilt alzo nog uw eigen zaligmaker zijn, en Mijn genade niet *om niet* aannemen - daarom wordt gij niet ziek - en valt u niet neer bij uw werk; daarom geeft u het nog niet op, en wilt uw eeuwig doodsvonniss nog niet ondertekenen, noch als een geheel verlorene tot Mij komen en Mijn sterkte aangrijpen. Doch weet, o zondaar: Ik, de Heere, zal uw gerechtigheid bekendmaken en uw werken, dat zij u geen nut doen zullen (Jesaja 57:10, 12).

Wees verzekerd, dat het bed waarop u nu nog kunt rusten, korter zal zijn dan dat u uzelf daarop kunt uitstrekken, en het deksel waar u uw naakte ziel nu nog onder wilt verbergen, zal te smal wezen dan dat u uzelf daaronder zult voegen (Jesaja 28:20).

Ja, hiervan merkt een verlegen en bekommerd zondaar mettertijd ook wel iets, doch wat zal hij doen? Hij zal zijn druk werken en arbeiden evenwel niet nalaten, want hij is gelijk een gemuilbande ezel of jukdragende os; hij moet aan de ploeg trekken en de last dragen, of hij wil of niet. En wanneer hij er soms al eens afgemat en moedeloos bij neervalt en uitroept: 'Ach, ik kan niet meer ik weet nu helemaal geen raad meer; o Heere Jezus, help, help mij!' Hij is evenwel niet uitgewerkt, maar hij moet vanzelf weer opstaan en al weer opnieuw aan het werk gaan; hij moet nu weer eens op een andere manier proberen, of het hem dan wel gelukken mag.

Helaas, wat een droevige arbeid, wat een harde slaafse dienstbaarheid! Wat is het juk der dienstbaarheid of des ongeloofs toch een sterk juk! Wat is de mens van nature toch een blind, rampzalig schepsel en een groot beest bij God!

Dit duurt zolang, totdat Christus Zelf komt en de uitnemendheid der grootheid Zijner kracht toont aan de ziel van de onbekeerde zondaar. Dan licht Hij eindelijk, als de Heere, zijn Ontfermer, het juk van satan van zijn kinnebak af en spant hem, als hij geheel vermoeid aan het eind van zijn werken gekomen is, los van de zware ploeg der wet, en voert hem nu in de lieflijke en grazige weide van Zijn dierbare genade.

O, wat een wonderlijke verandering, wat een zalige rust is dit dan toch voor de vermoeide zondaar, die zichzelf zo droevig heeft afgemat, dat hij geen adem meer kon

halen, nog enige zucht meer om zijn leven kon doen! Wie dat nooit heeft mogen ondervinden, die zal het ook niet kunnen verstaan.

E. De jukdragende ossen werden door hun geleiders met zwepen of met stokken wel hard geslagen of met scherpe punten in de huid geprikt, als zij onwillig waren en te traag voortgingen. Ofschoon zij daarvan wel de pijn voelden, hun huid was echter zodanig, dat zij die pijn konden dragen.

Zo is het ook al weer in het geestelijke met een onwedergeboren zondaar, die nog gebonden is aan de satan met het juk des ongeloofs. Wat ontvangt de mens in die ellendige staat niet een harde slagen van alle kanten op zijn harde hart en onbuigzaam gemoed, eer hij geheel neergeslagen wordt voor de voeten van een ontfermende Zaligmaker!

1. Hoe teistert hem de stok en staf van Mozes' wet deerlijk, als de Geest der overtuiging nu in zijn hart gaat werken. Want de wet is toch voor alle ongelovige zondaren, die bekeerd zullen worden, een zeer harde strenge tuchtmeester tot Christus, opdat zij uit het geloof zouden gerechtvaardigd worden (Gal. 3:24). En de mens is door God net zolang onder het opzicht van die tuchtmeester gesteld, totdat hij komt onder de hoede van Christus en Zijn vrije genade. Wanneer hij dan nu onder het juk der wettische overtuiging gaat, en hij wordt soms eens een weinig traag en zorgeloos, of enigszins bezwijkende, slap en moedeloos, dat hij met zijn wettische plicht niet meer zo voort wil of voort kan, dan komt die strenge tuchtmeester, de wet, weldra met nieuwe aandrang des Geestes op het geweten en drijft de mens met harde slagen van overtuiging weer voort aan het werk. De wet spreekt niet één woord van genade, maar dondert enkel vloek en toorn in de ziel van de zondaar; zij slaat alleen, maar zij geneest niet.
2. Ook komt dan de satan en slaat de arme mens, die onder het juk der wettische overtuiging gaat, telkens met harde en wrede zweepslagen van inwendige angsten en verschrikkingen, van boze en godslasterlijke gedachten, van allerlei akeligheden, kwellingen, bestrijdingen, enz. Hij geeft hem soms slag op slag op zijn benauwde geest; het is: 'U zult nooit zalig worden, o mens! Al uw arbeid, uw zoeken, uw tranen, het is alles tevergeefs; God is te zeer op u vertoornd; gij zijt niet uitverkoren, maar van eeuwigheid verworpen; u zult het ware geloof nooit ontvangen; u hebt reeds te lang, tegen te veel licht en genade gezondigd; u moet eeuwig verdoemd zijn, want u hebt God in uw hart gelasterd', enz. O, wat een nare vuistslagen van de satan!
3. Hier komt de boze en vijandige wereld nog bij, met haar wrede slagen van dodelijke haat, bitterheid, lasteringen, bespottingen, allerlei tegenstand en verdrukkingen, onrecht, nadeel, en wel duizenderlei onaangename behandelingen en kwellingen. Want de wereld zal de arme bekommerde zielen, die gaarne zalig willen worden, niet ontzien; zij heeft een grote haat en toorn tegen al degenen, die haar dienst zoeken te verlaten. Zo vriendelijk als deze Delila hen tevoren toelachte, zo grimmig zal zij hen nu aanzien.
4. Ja, ook God Zelf houdt hier dikwijls Zijn strenge hand niet terug, maar slaat de mens zwaar en drijft hem voort met harde kastijdingen, oordelen, bezoeken, kruis en tegenspoed in de wereld. Alsook met vele smartelijke slagen en benauwdheden in zijn zielsangsten en overtuigingen van de zonde, van toorn, van de verdoemenis, enz.
5. Ook het eigen geweten slaat hem dan ook zeer hard en wreed, door de ontdekking van zijn gepleegde zonden en goddeloosheden, die hem nu alle zeer klaar en levendig voor ogen komen te staan, ofschoon ze reeds lang door hem vergeten

waren. Ook zijn gruwelijke en langdurige onbekeerlijkheid, alsmede Gods geduchte hoogheid, heiligheid en rechtvaardigheid; gepaard met droevige angst en vreze des doods en der hel, enz. Dat ontwaakte geweten houdt niet op de arme, zondige mens dag en nacht te kwellen, te knagen, te beschuldigen en het hem overal zo naar en bang te maken, dat hij wel de verworping zou verkiezen boven het leven, indien Gods hand hem niet gedurig daarvoor bewaarde.

6. Christus' dienaars, de leraars die het woord der zaligheid prediken, moeten hier bij al die harde slagen ook nog hun slagen voegen. Hun opdracht en taak is alleen maar, om het oprecht gelovig volk van God te troosten (Jesaja 40:1), doch die gebondenen aan het juk des ongeloofs mogen of kunnen ze nog geen troost toespreken, of het zou slechts een valse en bedrieglijke troost zijn. Zij moeten met Mozes' staf zolang en zo hard op die steenrotsen slaan, totdat ze scheuren en breken en overvloedig water van boetvaardige tranen geven.

Ziet, zo kan het er naar aan toe gaan, als de mens satans juk met smarten en ontwakingsen is gaan gevoelen. Dan kan er bij hem wel eens zijn een schrik van rondom; dan kan hij wel eens zo gezweept en geslagen worden door veel harde drijvers, dat zijn benauwde ziel dag nog nacht ergens enige rust kan vinden. Maar helaas, hij voelt de smartelijke pijnen wel, maar zijn huid is nog hard, hij kan het alles wel dragen. Hij heeft een stenen hart; hij weet nog van geen neervallen als een dodelijk gewonde voor de voeten van de Heere Jezus. Hiertoe zal God nog een andere hand aan de ziel van de zondaar moeten leggen, om hem daarmee geheel neer te slaan.

F. Tenslotte, de jukdragende dieren konden, zolang het juk op hun kinnebakken gebonden bleef, niet eten of drinken, noch op stal staan of in de wei te lopen, om enige rust of verkwikking te genieten. Dit werd hun door het juk en door de harde arbeid die zij moesten doen, verhinderd. Maar zo belet ook het juk van de satan, het juk des ongeloofs, dat de ellendige zondaren, die het moeten dragen, in die staat iets kunnen genieten van het dierbare voeder van Gods hemelse genade. Hun mond is geheel toegesloten door de knellende touwen en banden van dat rampzalige juk.

Tevergeefs wordt hun Christus met al Zijn verdiensten, in de beloften van het heilig Evangelie, als een geestelijke spijs en drank voor hongerige en dorstige zielen voorgesteld. Tevergeefs laat Christus hen dan roepen en nodigen: 'O, arme en ellendige zondaren, komt toch tot Mij, eet het goede, en laat uw ziel in vettigheid zich verlustigen' (Jesaja 55:2), want ze kunnen de mond van hun ziel voor Christus niet openen, daar die met een breidel van ongelof en van geestelijke blindheid zeer vast gesloten is.

Gelijk een dorsende os midden in het koren is en nochtans, omdat hij gemuilband is of een juk op zijn kinnebak heeft, daarvan niets kan eten, also zijn die ellendige ongelovigen ook midden onder de evangelische beloften, die zij gedurig horen, lezen en overdenken, maar waarvan zij echter, tot verkwikking van hun hongerige en dorstige ziel, er nooit één kunnen aannemen.

Zij mogen er eens wat aan ruiken en op kauwen, maar zij kunnen ze niet doorslikken, of die zich oprecht gelovig toe-eigenen. Het ongelof zegt steeds: 'Gij bedriegt u, dat is niet voor u; gij zijt niet genoeg vernederd; u bent te ellendig en te zondig; God is nog op u vertoornd en Christus meent het met u nog zo niet; Hij zou u anders Zijn Geest en Zijn genade wel schenken, zoals Hij aan de ware gelovigen doet', enz. Dit droeve juk van ongelof houdt hen buiten de genade. Zij komen ook niet in de stal of in de grazige wieden van het Evangelie. O neen! Ofschoon zij lidmaten van Christus' kerk mogen zijn en uitwendig met de ware gelovigen onder dezelfde heilige

ordonnantiën verkeren, en met hen van dezelfde voorrechten en instellingen genieten, ja, ook tezamen met hen aan het heilige Avondmaal gaan, naast hen zitten aan de verbondstafel en één brood en wijn ontvangen. Het gaat met hen evenwel zoals de profeet, of liever de Heere Zelf zegt: 'Zie, Mijn knechten zullen eten, doch gijlieden zult hongeren; zie, Mijn knechten zullen drinken, doch gijlieden zult dorsten; zie, Mijn knechten zullen blijde zijn, doch gijlieden zult beschaamd zijn'(Jesaja 65:13).

O, droevig onderscheid! In één woord: er is voor een mens, die nog leeft in het ongeloof en die nog gebonden gaat onder het juk van de satan, niet de allerminste ware rust of geestelijke verkwikking met het manna der zaligheid; het is voor dezulken nog een manna dat verborgen is (Openb. 2:17). Het Evangelie is hun bedenkt (2 Kor. 4:3), het juk van blindheid en ongeloof sluit het alles voor hen toe.

Tevergeefs verkwikken zij zichzelf met de genietingen van deze wereld, met een valse hoop, met een waangeloof, met ijdele overleggingen en met menigerlei bedriegerijen van de satan, want het zijn allemaal maar aangename inbeeldingen en zoete dromen. Als hun ziel na een korte tijd eens zal ontwaken, dan zullen zij geheel ledig en beschaamd zijn (Jesaja 29:8). Och, werden deze dingen door de mensen nog eens recht overdacht. Behaagde het de ontfermende Heere Jezus Christus, om daar al de Zijnen nog eens een recht licht in te geven!

Hier zien wij dan, in welk een droevige staat zij allen zijn, die nog leven buiten de zalige gemeenschap van Christus. Wat kan er toch erger bedacht worden, dan nog een gebondene van de satan te zijn en het helse juk nog te moeten dragen? O, ellendig zondaar of zondares, geniet vrij van uw voorspoed hier in de wereld; praal en pronk met uw kostelijke klederen, en met uw goud, zilver en edelstenen; stap moedig rond; wees geacht, geëerd boven uw medemensen en gebruik dagelijks het goed en de overvloed van het aardse leven. Maar weet, dat ieder die u ziet gaan met het juk van de satan vastgebonden op uw kinnebak, zijn staat met de uwe niet zou begeren te ruilen, al ware hij ook nog zo arm en gering, en al kon u hem er ook nog duizend werelden bij geven.

Ach neen, dat éne juk van ongeloof dat u nog draagt, maakt u geheel rampzalig, midden in al uw aangename genietingen. En wordt u daarvan niet haastig en waarachtig door de ontfermende hand van Christus, de Zoon van God, verlost, dan zult u zeer ongelukkig zijn. U zou integendeel zeer gelukkig zijn, indien u nooit geleefd had.

Doch die zondaars lievende Heiland laat nu nog heden aan u arbeiden. Zijn onwaardige dienstknecht moet u, in Zijn Naam en op Zijn bevel, hoewel u het niet geloven kunt, uw nare zielsellenden nog aldus voor ogen stellen en u toeroepen: 'O mens, zulk een rampzalig hellewicht, zulk een gebondene des satans zijt gij nog. Ontwaak, ontwaak toch eens en zie ernstig uit naar uw verlossing, eer het eeuwig voor u te laat zal zijn!'

Welk een genadige goedertierenheid van de Heere Jezus is dit dan toch, dat Hij u nog zo wil laten ontdekken, vermanen en waarschuwen, en dat Hij u Zijn getrouw Woord nog laat toekomen! Zekerlijk, menigeen is er in de wereld, aan wie zulks niet gebeurt. Maar aan u, aan u, o mens, mag het nog gebeuren, bij zovele andere weldaden en goedertierenheden, die u in uw leven van de Heere ontvangen hebt en nog dagelijks geniet, onder de zuivere zielsontdekkende middelen van het Evangelie, waarin u nog de zaligheid wordt aangeboden.

O, hoe zult u dan kunnen ontvlieden, indien u daarop niet eens ernstig acht wilt geven! Zoek dan de Heere toch, nu hij nog voor u te vinden is, en roep Hem nu toch aan, terwijl Hij nog nabij is en nog staat te kloppen, door onze hand en onze mond, aan uw

deur. Want waarom zou u sterven, o zondaar, en voor eeuwig ellendig omkomen met al de gebonden slaven des satans?

Zo waarachtig als de Heere leeft, u wordt heden nog door Hem geroepen om zalig te worden. Dit ontdekkend middel, dat u hier nu ontvangt, is een levend getuigenis van Christus, dat Hij u nog bekeren wil, als u uzelf maar aan Hem wilt overgeven. Dit kan en moet ik u bezweren, in de Naam van de God der waarheid, Die niet liegen of iemand bedriegen zal.

III. Hoe de Heere Zijn uitverkoren gelovigen van dat juk verlost

Nu gaan wij over om ook nog iets te zeggen van de derde zaak, die wij hadden voorgenomen te verhandelen, en die vol van troost en zaligheid is. Hoe de Heere namelijk al Zijn uitverkorenen en gelovigen in de wedergeboorte van dat rampzalige juk des satans komt verlossen, en hun dat Zelf van hun kinnebakken gaat aflichten.

Twee zaken zullen wij, met de hulp des Heeren, trachten wat nader, doch minder breedvoerig voor uw aandacht te brengen:

1. Hoe de Heere dit juk oplicht in de eerste bekering;
2. Hoe Hij dat nog dagelijks meer en meer doet in de verdere bekering en heiligmaking van Zijn gelovig volk.

1. Wat het eerste betreft: Gods Geest beschrijft hier het zalige werk van de bekering der ware gelovigen, onder de zinnebeeldige gelijkenis van een oplichten van het juk van op hun kinnebakken; want de Heere zegt hier in de tekst, dat Hij Israël was als degenen, die het juk van op hun kinnebakken oplichten.

Hoe dat geschiedde bij de ploegende en lastdragende dieren, is voor ons niet moeilijk te begrijpen. Wanneer zij door hun werk of arbeid vermoeid en afgemat waren, en het tijd voor hen was om te eten en te drinken, dan kwam de baas of knecht, en gespte of maakte de banden en touwen van hun juk los en lichtte dan het juk en de breidel van hun hals en kinnebak af. Waarna die uitgespannen dieren dan op stal gezet of in de wei gelaten werden, naardat de gelegenheid van het jaargetijde zulks eiste. Dan mochten die vermoeide dieren vrij uitrusten en neerliggen, op hun gemak volop eten en drinken en zich verkwikken.

Nu dan, zo is het ook gelegen met dat dierbare werk des Heiligen Geestes in de harten der ware uitverkorenen, als de Heere hen door het geloof krachtdadig gaat brengen in de zalige gemeenschap van Christus, en hen nu komt roepen uit de duisternis tot het licht en van de dood tot het leven. Dit Goddelijk genadewerk verricht de Heere dan doorgaans aan hen op de volgende manier:

Hij werkt in hun hart, door het ontdekkende licht van Zijn Woord en Geest, altijd een gestalte van ware vermoeidheid onder de ondraaglijke last van de zonde en van Gods strenge toorn en vloek. Dat gaat gewoonlijk in allen eerst vooraf, omdat degenen, die oprecht gelovig tot Christus zullen komen, noodzakelijk zo gesteld moeten zijn; want alleen zulke mensen worden door Hem genodigd en geroepen. 'Kom herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijn, en Ik zal u rust geven', zegt Hij (Matth. 11:28).

De ploegende en jukdragende dieren moesten doorgaans tijdens hun werktijd eerst door hun arbeid vermoeid zijn, eer zij losgemaakt en uitgespannen werden om te rusten. Maar een arm zondaar, die waarlijk bekeerd en in de zalige rust van de Heere Jezus overgebracht zal worden, moet ook eerst – naar de ziel – van zijn eigen werk geheel afgemat en vermoeid zijn. Dat wil zeggen: hij moet door de overtuigende kracht van de Heilige Geest vooraf zo druk en zo ernstig en aanhoudend om zijn eeuwige behoudenis gewerkt hebben, tot hij niet meer kan, maar helemaal ten einde

raad gekomen is en er nu verlegen en geheel machteloos bij neer moet vallen. Een overtuigd zondaar moet zolang het benauwende juk des satans torsen, totdat hij het niet langer dragen kan. Hij moet onder de last van de zonden en van Gods toorn geheel bezwijken, want eerder zal hij om Gods genade noch om Christus' hulp waarlijk verlegen zijn.

O mijn vrienden, wanneer de uitverkoren zondaar op deze wijze bewerkt wordt door de Geest der overtuiging, dan is hij nochtans zo dom en onverstandig in de weg der zaligheid, die de verstandigen naar boven leidt, als een onvernuftig beest. 'Toen was ik onvernuftig', zegt de vrome Asaf van zichzelf tot de Heere, 'en wist niets; ik was een groot beest bij U' (Psalm 73:22).

Maar wie is er, die dat ook niet gaarne zal belijden van zichzelf, zodra God hem de ogen opent? Hiervandaan die nadrukkelijke vermaning des Heeren: 'weest niet gelijk een paard, gelijk een muilezel, hetwelk geen verstand heeft, welks muil men breidelt met toom en gebit' (Psalm 32:9). Daarom nu, omdat de mens zo'n dom en onverstandig dier bij God is, en onvernuftiger zelfs dan een os of ezel (Jesaja 1:3), heeft de Heere zoveel moeite en werk om zijn wilde en weerbarstige aard te temmen.

Hij moet het hem door de krachtige overtuiging van Zijn Geest zo droevig, naar, bang en benauwd maken, dat de arme zondaar onder de hand van een heilig en vertoornd God, in zichzelf geheel vermoeid, verlegen en radeloos wordt, en nu op zijn zondige dwaalweg vol ongeloof geen voet meer verder kan zetten.

De zondaar luistert niet eerder naar de hoge God, voordat hij diep gebonden zit in de banden der ellende; niet eerder wil hij zich uit genade door Christus laten zalig maken, voordat hij zich in een waarachtig gevaar bevindt om zijn ziel en zijn leven voor eeuwig te verliezen. Het moet eerst met hem geheel aan het einde en werkelijk buiten hoop zijn, eerder laat hij zich door de almachtige genadehand van de Heere Jezus het juk niet aflichten van op zijn kinnebak. De dieren moesten stilstaan, als het juk werd afgelicht; zij moesten het gewillig laten doen, en wanneer zij intens vermoeid waren van hun zware en harde arbeid, dan was hun de lust ook wel benomen om dertel op te springen of veel tegenstand te bieden tegen de hand van degene, die het juk kwam afnemen.

Maar God weet ook wel raad, om het hart van een zondaar geheel gedwee, nederig en buigzaam te maken voor de zachte ontfermende hand van Zijn Zoon. Doch dit gaat gewoonlijk niet onder zo'n liefelijke evangelische leiding, als veel waangelovigen en onkundigen van het ware werk van Gods Geest zich dat wel inbeelden.

De zonde, de blindheid en het ongeloof, drie natuurlijke erfkwalen van de mens, zijn al zo oud als hij zelf is en zitten derhalve te diep bij hem ingekankerd, dan dat hij daarvan door een zachte pleister van het Evangelie zo gemakkelijk genezen kan worden. Laat dat zo toegaan met gepleisterde christenen, maar die ware christenen zullen worden, moeten geheel vermoeid en belast zijn, eer zij tot Christus komen. Zij, die maar half vermoeid en belast zijn, zullen ook maar half oprecht zijn; maar die geheel vermoeid zijn, zullen ook met geheel hun hart tot Christus komen. Zoals onze nood en ellende is, zo is ook ons ongeloof.

Wie vaak ziek is, die heeft veel genezing nodig; wie vaak vermoeid is, die heeft ook veel rust en verkwikking nodig. Zo dwaas moeten wij niet zijn, om te menen dat Christus Zijn kostelijke genade aan iemand zal besteden, die deze nog niet recht nodig heeft.

Nogmaals: de ploegende en lastdragende dieren moesten niet alleen van hun werk vermoeid, maar ook hongerig en dorstig zijn, als de baas hun het juk kwam aflichten; want beide gaan samen, zowel bij de mensen als bij de dieren. Als ze moe gewerkt

zijn, verlangen ze naar enig voedsel tot hun verkwikking; zonder dat kunnen hun verloren krachten zich niet weer herstellen.

Maar als God de arme zondaar het rampzalige juk van de satan wil komen aflichten en hem daarvan voor eeuwig wil verlossen, dan maakt Hij die zondaar door een ware geestelijke overtuiging vooraf een ware hongerige en dorstige naar de gerechtigheid; want toch aan de zodanigen alleen wordt Christus beloofd (zie Matth. 5:6)

Maar zo'n hongerige en dorstige wordt de mens dan eerst, wanneer de overtuiging des Geestes zo diep in zijn hart doordringt en zich er over uitbreidt, totdat hij ten volle overtuigd is en geloofd, dat het allerlaatste goed dat hij nog bij zich dacht te vinden, inderdaad niets anders voor God is dan een helwaardige en verdoemelijke zonde, waarom hij alleen al verdient om voor eeuwig verloren te gaan.

Nu dan, het allerlaatste goede, dat een mens, die overtuigd wordt, nog dacht bij zichzelf te vinden, en waaraan hij met zijn vertrouwen op een heimelijke wijze het langst heeft kunnen vasthouden, is een verborgen zucht of poging van zijn hart om nog iets tot verkrijging van zijn verlossing en zaligheid te doen, buiten de vrije genade van de Heere Jezus. Wij weten, dat, eer iemand sterft, hij dan nog enige laatste snikken geeft. Deze snikken of benauwde ademhalingen zijn de laatste uitgangen van des mensen leven, en de allerlaatste werkzaamheden of pogingen, die hij doet om te leven. Maar al wie geestelijk aan zichzelf sterft, om levend te worden met Christus, die doet ook nog wat laatste snikken, zuchten en pogingen om zijn eigen leven te behouden en om God in zijn eigengerechte weg nog tot genade en barmhartigheid te bewegen.

Wanneer de Heilige Geest de bekommerde zondaar met Goddelijk licht daarbij staande houdt en daarbij als het ware arresteert, wordt hij gewaar dat deze laatste eigengerechte zuchten en pogingen van zijn hart, om nog iets te doen tot zijn zaligheid buiten Christus, de grond en wortel zijn van zijn ongelooft en van zijn vijandige geaardheid en tegenkating tegen de weg van Gods vrije genade in Christus, waar hij van nature in leeft.

O, als dat heilig licht van God in de ziel van de zondaar nu helder komt schijnen door het Evangelie, dan verliest hij weldra het leven zijner hand en gaat geheel aan zichzelf en aan alles sterven, en wordt alzo een ware hongerige en dorstige naar Christus en de gerechtigheid. Dan komen er drie dingen in des mensen hart, die er tevoren nooit geweest zijn, welke overtuigingen daar ook gevonden werden, waardoor een mens een recht gepast en bekwaam voorwerp wordt gemaakt voor de vrije genade van de Heere Jezus:

Hij wordt nu geheel ontbonden en losgemaakt van alle schepselen; zelfs zijn allerliefste schepsel raakt hij nu kwijt. Er is nu geen raad, geen heil of troost voor zijn benauwde en verloren ziel meer te vinden bij enig schepsel in de wereld. Hij moet nu Jezus, Jezus hebben, en Hem alleen en geheel; met minder kan hij nu niet leven of behouden worden.

Ook wordt hij hier in de grond geheel gescheiden en losgemaakt van zichzelf. Nu beseft hij, dat hij geheel een zondaar voor God is, dat hij geheel dood is in de zonden, en dat al zijn gerechtigheden zijn als een wegwerpelijke kleed (Jesaja 64:6). Zijn tranen, zijn bidden, ja zijn zuchten, o, het is allemaal niets anders dan doemwaardige zonde en ongelooft. Hij moet nu uitroepen: 'Onrein! Onrein! Goddeloosheid, vijandschap, gruwelijkheid, dit ben ik, anders niet; ik ben maar enkel zonde voor de Heere!'

Hier valt de mens nu ook als een zondaar voor God neer en buigt geheel onder Zijn heilige rechtvaardigheid. Hij bekent nu volkomen in zijn eigen gemoed, dat hij ten enenmale een hel- en doemwaardig schepsel is, die de eeuwige dood verdiend heeft en

op wie Gods toorn en grimmigheid billijk rust. O, indien de Heere hem voor eeuwig van voor Zijn heilig aangezicht in de hel wil stoten, dan heeft hij daartegen niets tot zijn verontschuldiging in te brengen; hij moet Gods vloek en toorn over hem geheel billijken. Hij staat hier verstomd voor de hoge God en kan zijn mond niet opendoen; hij is beschaamd en walgt nu van zichzelf; hij zinkt geheel weg in zijn verloren en rampzalige staat. Alles, alles ontvalt hem nu en zo komt het dan, op een heilige wijze, geheel met hem buiten hoop. Hij roept uit met de verloren zoon: 'Ik verga van de honger!' (Luk. 15:17).

Ziet, mijn arme vrienden, in die staat van Goddelijke overtuiging wordt een arme zondaar, die ten leven uitverkoren is, altijd eerst gebracht, wanneer de Heere hem van het juk des ongeloofs en van de heerschappij des satans wil komen verlossen. Wie zo laag voor de hoge God niet vernederd wordt, die zal nooit waarlijk vatbaar zijn voor Christus, noch voor de vrije genade, die aan arme zondaren in het Evangelie beloofd wordt.

Laat een ieder zijn ziel met ernst hierop vrij onderzoeken, want geen verlegenheid, geen bekommring, geen benauwdheid of enige overtuiging in de wereld, zal de mens tot de staat van een waar evangelisch geloof brengen en tot een zalige ontbinding van zijn juk door de hand van Christus, indien hij nimmer in deze ware geestelijke overtuiging geraakt.

De mens moet met zijn hart geheel sterven aan alle schepselen en aan zichzelf. Hij moet geheel bukken onder Gods heilige gerechtigheid en onder Zijn strenge toorn en vloek, want anders komt hij nimmer tot een recht gevoelen van zijn verloren staat en wordt hij nooit een ware hongerige en dorstige naar de gerechtigheid.

Doch zodra heeft God, door de ziel-zaligende overtuiging Zijns Geestes, het hart van de mens in die staat van ware verlorenheid in zichzelf gebracht, of Hij gaat hem dan nu ook terstond, door de almachtige kracht Zijner genade in Christus, het juk van satan en ongelooft van op zijn kinnebak oplichten, en dat wel langs deze twee middelen of wegen:

(1). Door de arme gebonden zondaar te verlossen van de geestelijke blindheid zijner ziel, waaronder hij ontvangen en geboren is, en waaronder hij tot hiertoe als onder een sterk juk en sterke breidel gebonden heeft gegaan. Dit juk van rampzalige blindheid komt de Heere nu eerst van zijn kinnebak aflichten, door aan de arme en verslagen zondaar, die daar nu geheel bij zichzelf verloren is, de dierbare ogenzalf van Zijn Geest te schenken en zijn hart inwendig en geestelijk te verlichten met de glansrijke stralen van het genadevolle Evangelie van Christus' heerlijkheid.

De Heilige Geest komt de blinde en verloren zondaar, door Zijn hemelse werking aan zijn hart, nu Zelf inleiden in dat Goddelijk Evangelie en gaat hem nu krachtadig onderwijzen in die wonderweg der zaligheid, (2 Kor. 5:19). Hier wordt nu de Heere Jezus Christus door de Heilige Geest met een waar hemels licht des Evangelies aan de arme ziel van de zondaar bevindelijk geopenbaard.

O, wat ziet hij nu allemaal in Christus, wat hij voorheen nooit in Hem gezien heeft! Wat een glansrijke, Goddelijke heerlijkheid! Wat een volheid van genade, van verdiensten, van liefde en ontferming en van grondeloze barmhartigheid! Hoe dierbaar, toegenegen en bereidwillig komt hem de Heere Jezus nu voor, en dat niet alleen voor anderen in het algemeen, maar ook voor hem, zo'n arme en ellendige zondaar in het bijzonder. O, wat een zaligmakend gezicht ontvangt hij nu van Christus' bloedige kruisdood, en dat voor hem, voor hém, voor zijn zonden en doemwaardige goddeloosheden! Hoe drukt hem de Heilige Geest nu die dierbare

beloften des Evangelies met kracht op zijn hart, dat de Heere Jezus een verzoening is geworden voor de zonden der gehele wereld (1 Joh. 2:2), en dat Hij voor de goddelozen gestorven is! (Rom. 5:6). Wat is dat voor hem een blijde en verkwikkelijke tijding! O, om duizend werelden zou hij die Goddelijke boodschap des Evangelies aan zijn arme, verslagen ziel nu niet meer willen missen. Dat Christus voor de goddelozen gestorven is, komt hem onbegrijpelijk voor; dat zijn voor hem zalige en heerlijke gezichten, een wonderbaar licht, waartoe God hem nu uit de duisternis komt roepen (1 Petrus 2:1).

Men kan het aan geen mens in de wereld, hoe schrander en geleerd hij anders ook mag zijn, ooit recht doen vatten of begrijpen, wat voor een wonderbaar en zielsverrukkend licht die eerste Goddelijke bestraling van het Evangelie is voor het verslagen gemoed van een arm, verloren zondaar, die zijn doodvonnis in Gods ontzaglijke tegenwoordigheid nu reeds heeft ondertekend met zijn eigen hand; en, hoe diep dat zalige licht des Geestes tot binnen in zijn hart doordringt en wat voor verwarmende en levendmakende stralen dat hemels licht daar aan alle kanten verspreidt in de dode en duistere ziel van de zondaar. Dit is het licht des levens zelf, waarvan de Zaligmaker gezegd heeft: “Die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben” (Joh. 8:12). Dit wordt door geen natuurlijk mens verstaan, vóórdát eerst dat geestelijk licht in hemzelf schijnt en God het in zijn hart schept uit de duisternis, “Wat God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus” (2 Kor. 4:6).

Dan wordt hem het verstand gegeven, dat hij de Waarachtige mag kennen en dan komt hij ook in de Waarachtige, namelijk in Zijn Zoon Jezus Christus; want “Deze is de waarachtige God en het eeuwige leven”(1 Joh. 5:20). Hier roept de arme mens nu met Job uit: “Met het gehoor des oors heb ik U gehoord; maar nu ziet U mijn oog. Daarom verfoei ik mij, en heb berouw in stof en as”(Job 42:5,4). En ziet, dan scheurt God zelf, in Christus, door Zijn Geest, het juk van ’s mensen natuurlijke blindheid in stukken. Dan verscheurt Hij het bewindsel des aangezichts, waarmee hij tevoren altijd bewonden en bedekt was (Jesaja 25:7). En zo komt dan de waarheid van het heilig Evangelie van de heerlijkheid Gods, in het aangezicht van Jezus Christus, de gebonden ziel van de arme zondaar hier nu verlossen en vrij maken, zoals de Zaligmaker aan al de Zijnen beloofd heeft (Joh. 8:32).

(2). Hierbij komt de Heere God, in Christus, door de werking van Zijn Heilige Geest en door middel van dat heerlijke licht des Evangelies het hart van de mens nu ook genadig verlossen van het rampzalig juk des ongeloofs en licht hem dat nu ook af van de kinnebak zijner ziel, dat daaraan tot hiertoe geheel vastgekleuisterd en vastgebonden geweest is. Nu ondervindt de gelukkige zondaar de alles overwinnende hand en trekking des Vaders aan zijn hart, “en welke de uitnemende grootheid Zijner kracht zij aan ons, die geloven, naar de werking der sterkte Zijner macht, die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij hem uit de dood heeft opgewekt” (Ef. 1:19,20). Het heilig licht des Geestes, waarin hij zijn verloren zondestaat bemerkt uit de wet en Christus’ heerlijkheid en algenoegzaamheid uit het Evangelie, schijnt nu zo helder en met zo’n levendige klaarheid binnen in zijn gemoed, dat de grond en wortel van die boze vijandschap, hardnekkigheid tegen Christus en Gods vrije genade daardoor in hem als uitgeroeid en gedood wordt, terwijl daarentegen een heilige grond en wortel van een waarachtig geloof in zijn hart ingeplant en gewerkt wordt.

De dierbare genadetrekking van de eeuwige God, die geen zondaar ooit heeft kunnen weerstaan, komt nu zijn verslagen ziel op een zeer zachte en liefelijke wijze zodanig

innemen en als het ware neigen en buigen, dat hij zichzelf geheel en zonder ook maar de minste achterhoudendheid in een waar geloof met ziel en lichaam aan de Heere Jezus overgeeft, terwijl hij Hem en Zijn algenoegzame genade aangrijpt als zijn enige rotssteen des heils, om zijn gehele zaligheid, gerechtigheid, licht, leven, sterkte enz. nu geheel en al voor tijd en eeuwigheid uit Gods grondeloze barmhartigheid door Christus te ontvangen. O, die weg van vrije genade, om als een goddeloze in Christus gezaligd en helemaal om niet gerechtvaardigd te worden, en om in het bloed van de enige en eeuwige Zoon van God van al zijn zonden gewassen en gereinigd te worden: die weg is voor die arme, gelovige zondaar nu zo onuitsprekelijk, beminnelijk en dierbaar, dat hij zichzelf daarin ten enenmale geheel verliest.

Hij werpt zich nu – zo zondig en rampzalig als hij nu is – geheel aan de voeten van de Heere Jezus neer en roept uit: “O mijn dierbare Zaligmaker!, behoudt, behoudt mij arme zondaar toch, want ik geef en betrouw mij geheel aan U. Ik verlaat mij op de gewisse beloften van Uw genade, die Gij doet in het Evangelie, ook aan de grootste en ellendigste zondaren die maar oprecht gelovig tot U hun toevlucht nemen. Hier ben ik, o Heere! Hier lig ik nu, doemwaardige en rampzalige zondaar, voor Uw gezegende voeten neer; ik verwacht mijn gehele zaligheid alleen van U, naar Uw toezeggingen uit loutere barmhartigheid en genade. Gij zijt nu mijn enige Heiland en rotssteen mijner ziel”, enz. Daar was nooit een waar geloof, of het deed het vertrouwen van de mens geheel van zichzelf en van alle schepselen aftrekken en opgeven en zijn zielsvertrouwen nu enkel en alleen geheel op de Heere Jezus stellen. Zo gauw de mens het oprecht geloof des Heiligen Geestes in zijn hart ontvangt, is God in Christus terstond zijn enige toevlucht. Het eerste wat hij doet is, onder de vleugels van Zijn vrije genade kruipen; hij verlaat zich op de gewisse beloften van God in het Evangelie en hij geeft de Heere hier dan al de eer van zijn zaligheid en roept met z'n hele hart uit: “Hem, Die op de troon zit en het Lam, zij de dankzegging en de eer, en de heerlijkheid, en de kracht in alle eeuwigheid” (Openb. 5:13).

Ziet, zo werkt de Heere dit oprechte zielsgeloof door Zijn Geest in de harten van alle arme zondaren die zalig worden en zo licht Hij hun het rampzalige juk der blindheid en des ongeloofs van hun kinnebakken op. En zo worden zij dan nu de verlost en vrijgelatenen des Heeren. O, wat brengt dit dan in de zielen der bekeerde zondaren hier terstond een zeer grote omkering en verandering teweeg, die wij nooit kunnen begrijpen, als wij ze niet zelf ondervinden.

Al zulke mensen gaan nu, door het geloof en door de vrije genade Gods in Christus, terstond met hun harten uit die onzalige dienstbaarheid des satans en uit de slavernij der zonde, der wereld, des doods, enz. Dat helse juk schudden zij nu door de genade Gods van hun schouders af en ontvangen daarvoor in de plaats het zachte en liefelijke vredejuk van de Heere Jezus op hun kinnebakken (Matth. 11:29). Dan veranderen zij van meester en van leidsman en dan ondervinden zij, hoe veel zaliger de dienst van Jezus is en hoe verschrikkelijk en rampzalig de dienst van hun oude meester, de satan, is. Nergens hebben zij nu meer smart of berouw over, dan dat zij Christus niet eerder gekend hebben en dat zij hun hals niet eerder onder Zijn heilig en allerbeminnelijkst genadejuk neergebogen hebben. Zij zouden nu wel graag willen, dat het hun mogelijk was, om aan alle mensen in de wereld bekend te maken hoe gelukkig een ziel er wel aan toe is, die door de almachtige kracht van de Heilige Geest aan de satan, de wereld en de zonde alle dienst voor eeuwig mag opzeggen en die, onder de rijkscepter van de Zoon van Gods liefde, met zijn hart geheel mag buigen. Hun wens is het nu de deugenden te verkondigen van Hem, die hen geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht; daarin zou nu al hun heil bestaan en al hun lust in gelegen zijn;

daarin zouden zij nu wel helemaal en alleen willen leven, zonder nog iets anders op deze wereld te doen.

Nu maakt God de zielen van die gelovigen in hun grond en wortel ook helemaal vrij van die geest der dienstbaarheid tot vreze, waaronder zij voorheen zeer vastgebonden waren en Hij verlost hen nu door de Geest des geloofs in Christus (Die ook de Geest der aanneming tot kinderen is, door Welke wij roepen: Abba, Vader!) (Rom. 8:15) van al die benauwdheden en angsten des doods en der hel, die voorkomen uit de harten der onwedergeborenen, uit een ongelovig en onverzoend geweten, dat nooit besprengd werd met het bloed van de Heere Jezus. O, dat knellende en drukkende juk van een kwaad geweten, dat nog met de schuld en met de dode werken des vleses geheel bevlekt is, wordt hier nu in zijn grond, door die heilige inwoning des Geestes in de ziel, geheel afgelicht van de kinnebakken der gelovigen. Zij staan nu, naar de inwendige mens door het geloof, in de volle vrije genade Gods, die daar is in Christus en hun naakte zielen zijn nu bekleed met al de heilrijke verdiensten van de Zoon van God.

O, wat juichen en roemen zij nu, door hun getrouwe Heiland, in de hoop der heerlijkheid! Want, voor die nare schrik en vrees der hel waarin zij tevoren leefden toen zij de satan en de wereld dienden, wordt hun nu een dierbare wortel van geloof, van vrede, van kalmte, troost en Goddelijke blijdschap ingeplant, voortkomende uit een goed en vernieuwd geweten, dat door het bloed van Christus van zijn onreinheid gewassen is; kortom, nu komen de stromen van allerlei dierbare, Goddelijke vertroosting en helder als kristal door het kanaal des geloofs zachtjes in hun harten vloeien. Dit zijn allemaal zaken, die God de ziel zelf moet doen ondervinden, willen ze goed begrepen en verstaan worden.

Tevens gaat de Heere Zijn arm, gelovig volk nu ook terstond aanvankelijk verlossen van die geestelijke stomheid, waarmee zij onder het juk der blindheid en des ongeloofs geheel bezet waren. Niet zodra ontvangen zij de Geest des geloofs en smaken de vrije genade Gods binnen in hun harten, of terstond wordt hun mond geopend; de band van hun tong wordt losgemaakt, hun lippen worden ontbonden, zoals dat oudtijds bij de melaatsen, die gereinigd waren placht te geschieden, zodat zij nu de zuivere taal Kanaäns beginnen te spreken. Het koren maakt nu de jongelingen en de most de jonkvrouwen sprekende (Zach. 9:17).

Terstond vangen zij met de moedermaagd Maria aan God en hun Zaligmaker van ganser harte te prijzen en te verheerlijken. Zij zingen nu in de eerste plaats een gezang van hun zalige verlossing als een nieuw gezang voor de troon, dat niemand leren kan dan de honderdvierenveertigduizend, die van de aarde gekocht zijn (Openb. 14:3). Zij spreken nu met nieuwe tongen en met brandende lippen, die met een gloeiende kool van het altaar zijn aangeroerd; het gaat met hen nu, zoals Jesaja van het van hen geprofeteerd heeft: "Alsdan zal de kreupele springen als een hert, en de tong des stommen zal juichen" (Jesaja 35:6). Zij kunnen hun liefde en eerbied voor de Heere Jezus, hun Verlosser nu niet inhouden; zij moeten aan een ieder Zijn veelvuldige lof vertellen; de verheffingen Gods zijn steeds in hun keel, hun hart geeft daar nu een goede rede op; zij zeggen hun gedichten uit van een Koning en hun tong is als de pen van een vaardige schrijver (Psalm 45:2). Voorheen was hun spreken zo ijdel; zij waren van de wereld, daarom spraken zij ook uit de wereld en de wereld hoorde hen. Maar nu spreken zij van de grote werken Gods, die aan hen geschied zijn. Het is nu: "Komt, hoort toe, o allen gij, die God vreest, en ik zal vertellen, wat Hij aan mijn ziel gedaan heeft" (Psalm 66:16). Van nu af beginnen zij hun naasten te stichten, te leren,

te vermanen, te vertroosten en hun mond wordt nu een springader des levens (Spr. 10:11).

Ook houden die verlost gelovigen nu, naar de inwendige mens, geheel op met die harde en slaafse arbeid der wet. Zij houden nu op hun zaligheid zelf in een weg van eigengerechtigheid uit te werken, omdat hun harten nu in de grond van een oprecht Evangelisch geloof staan, door de kracht van de Heilige Geest. Zij gaan nu, als vermoeiden van geest over in de ware rust der zaligheid; zij verlaten zich geheel en al op de macht, de getrouwheid en de volle algenoegzaamheid van de Heere Jezus. Zij hebben nu hun greep des geloofs gedaan en staan en rusten nu op de vrije genade Gods in Christus.

Een enkele belofte van Christus uit het heilig Evangelie, door hen met waar geloof omhelsd, geeft hun nu oneindig meer vrede, troost en rust, dan zij ooit konden vinden in al hun eigen werk, deugd, onthouding, waan en inbeelding. Zij verstaan nu enigszins de zalige verborgenheid van dat woord van de apostel: "Doch degene, die niet werkt, maar gelooft in Hem, Die de goddeloze rechtvaardigt, wordt zijn geloof gerekend tot rechtvaardigheid" (Rom. 4:5). Zij zijn, als ware vermoeiden en belasten, in een oprecht geloof tot Christus gekomen en daarom geeft Hij hun nu ook rust, zoals Hij beloofd heeft (Matth. 11:28). O, wat een zalige rust en verkwikking is dat voor de arme zielen, die zich doodgewerkt hebben voor de ploeg der wet! Het is niet om te zeggen, hoe heerlijk het is, daar nu zo zacht neer te liggen in de grazige beemden en velden van Gods hemelse genade en zo liefelijk te leunen op hun beminde Heere Jezus en zich zo op Hem te verlaten! Dit is de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, en die onze harten en zinnen bewaart in Christus Jezus (Fil. 4:70). O, ongelukkige zondaar!, als gij hier toch eens iets van wist, dan zoudt gij voor deze heerlijke rust des geloofs heel graag al uw geld en uw goed willen geven.

Ook worden de gelovigen des Heeren in Christus' zalige gemeenschap nu niet minder verlost van al die harde slagen der wet, des satans, der wereld, van het kwade geweten enz., die zij voorheen onder het juk van het ongeloof dagelijks moesten ontvangen om hen de last der zonde erg moeilijk te maken; want als nu het geloof in hun harten gekomen is, zijn zij, naar hun geestelijk genadedeel, niet meer onder de tuchtmeester, omdat zij nu door het geloof allen kinderen Gods zijn in Christus Jezus (Gal. 3:25,26). Het wordt nu geestelijk aan hen allen vervuld, wat de profeet zegt: "Want het juk van hun last, en de stok hunner schouders, en de staf desgenen, die hen dreef, hebt Gij verbroken, gelijk ten dage der Midianieten"(Jesaja 9:3). Wat voor slagen zij voortaan ook mogen ontvangen, zowel harde als zachte, het zijn toch alle maar Vaderlijke tuchtgingen en kastijdingen uit enkel liefde en goedertierenheid. De Heere kastijdt hen nu nooit meer als bastaarden, maar als zonen en dochters, als Zijn geliefde kinderen, om hen daardoor maar steeds gehoorzamer en heiliger te maken. "Zo zal ik", zegt Hij, "hun overtreding met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen, maar Mijn goedertierenheid zal Ik van hen niet wegnemen, en in Mijn getrouwheid niet feilen" (Psalm 89:33, 34). God zal nu nooit meer op hen schelden of toornen als voorheen; zij zullen niet meer met een verachtelijke en versmadende roede door Hem geslagen worden, zoals bij onvernunftige dieren, maar alleen door een Vaderlijke hand van liefde, opdat zij niet met de wereld zouden verloren gaan. Zijn harde slagen en straffen zullen voor hen veel beter zijn, dan de zachte strelingen van de tijdelijke voorspoed, die de goddelozen hier op de wereld van Hem te genieten krijgen, want zodra hun zielen van het juk des satans en des ongeloofs verlost zijn roemen zij ook zelfs in verdrukkingen, wetende dat de verdrukking hun buitengewoon

heilzaam is, omdat die in hen lijdzaamheid werkt, en de lijdzaamheid bevinding, en de bevinding hoop, en dat de hoop niet beschaamd, omdat de liefde Gods in hun harten uitgestort is door de Heilige Geest, die hun gegeven is (Rom. 5:3-5). Wat een zalige staat is dit, waarin ook zelfs het hoogste kwaad de uitverkoren kinderen Gods ten goede moet medewerken en waarin alle smarten en tranen hun tot heilzame medicijn voor hun zielen strekken.

Wanneer de arme gelovige zondaren aldus uitgespannen en losgemaakt worden van het moeilijke juk des satans, zorgt God voor hen ook voor een overvloedige ruimte van verkwikking, wat de wereld ook al weer niet begrijpen kan. Hij voert hen in de stalling der Kerk, waarvan zij nu levende lidmaten worden en het gaat hen hier nu, zoals de Heere Jezus aan Zijn gelovigen beloofd heeft, dat zij zullen ingaan en uitgaan en weide vinden (Joh. 10:9). En in wat voor een liefelijke en aangename weide leidt Jezus Zijn gelovigen nu! Wanneer zij daar voor het eerst inkomen zijn zij zeer zwak en doodmager, want zij hebben tevoren altijd maar op de dorre heide van deze wereld gelopen. Zij zijn nog nooit in een goede wei geweest en wat voor voedsel de satan ook aan zijn ellendige jukossen en –ezelinnen geven mag, hij kan ze toch geen één grassprietje geestelijke vertroosting geven. Maar in Jezus' zalige dienst daar is het: "Gij dan, weid Uw volk met Uw staf, de kudde Uwer erfenis, die alleen woont, in het woud, in het midden van een vruchtbaar land; laat ze weiden in Basan en Gilead (Micha 7:14). Wat een overvloed van geestelijk genadevoedsel is hier voor de zielen der gelovigen! Wat een volheid van zaligheid, van gerechtigheid en van hemelse vertroosting is er allemaal in Christus! Wie is er in staat om daar een beschrijving van te geven? Hun zielen mogen hier vrolijk juichen: "De Heere is mijn Herder, mij zal niets ontbreken" (Psalm 23:1). Nu zij schuilen onder de vleugels van de Zon der gerechtigheid rust op hen deze dierbare belofte, dat zij zullen uitgaan en toenemen als mestkalveren (Mal. 4:2).

Och, als de arme wereldling het toch eens wist; want dit is toch heel wat anders, dan een stuk ijdel en vergankelijk schijngoed van de wereld te bezitten, dat in een uur des doods geen greintje ware vertroosting aan kan brengen. Al die overvloed, die rijkdom, die eer en dat aanzien, waar de ellendige mensen zo veel mee op hebben, omdat zij God niet kennen, zullen toch eens verrotten en al die mooie veelkleurige kleren zullen toch een keer door de mot gegeten worden en dan zal het blad aldus omkeren: "Welaan nu, gij rijken, weent en huilt over uw ellendigheden, die over u komen" (Jak. 5:1).

Maar, wat een gelukkige zielen zijt gij, die vrijgemaakt zijt van het verschrikkelijke juk des satans! O, springt op van vreugde en juicht van ganser harte, want gij hebt deel en gemeenschap aan de volzalige Drieënige God. Wat een volheid, wat een algenoegzaamheid bezit gij toch, en dat niet alleen voor de tijd, maar voor een eindeloze eeuwigheid! Ziet, zo verandert de Heere de staat van al degenen, die Hij dat rampzalig juk des duivels van op hun kinnebakken oplicht. En dat alles is nu enkel en alleen het werk van Gods ondoorgrondelijke almacht en van Zijn vrije genade in Christus. "Ik doe het", zegt de Heere, "Ik was hun als degenen", enz. O, mijn geliefden, let hier toch wel terdege op, dat God Zich dit werk van de bekering en de verlossing der gelovigen geheel en alleen toeigent en dat Hij alle schepselen er geheel buitensluit, omdat die zonder Hem daartoe niets kunnen verrichten.

De mens kan zelf niets doen tot zijn eigen verlossing zonder de genadige kracht en invloed van de Heilige Geest. Zo min als een dode iets kan doen, om de banden des doods van zich af te schudden en zichzelf levend te maken, zo min kan een onbekeerd zondaar iets doen, om het juk van de satan van zijn kinnebak los te maken. Als de

Heere Zijn hand daartoe niet uitstrekt, dan kan dit juk hem in eeuwigheid niet worden afgelicht. Al stortte hij daaronder zo veel tranen als er water in de zee is, dan nog zal Gods vrije genade al het werk alleen moeten doen, wil hij ooit als een gebondene Sions in vrijheid kunnen gaan.

Ook de predikanten preken wel het Woord van Christus, maar zij kunnen het juk der blindheid en des ongeloofs niet van de zielen der mensen aflichten. O zondaar, weet dit goed: Al waren er ook duizend en meer gezanten van God, die dagelijks voor u preekten en baden en weenden, en al waren zij ook allen werkelijk gelovig en godvruchtig, en al hadden zij nog zo veel begaafdheden om uw harten te ontroeren en u veel tranen te doen storten; maar als het Christus niet beliefd door Zijn Geest mee te werken, om Zijn eigen Woord krachtadig aan u te zegenen, dan zouden zij allen bij elkaar u in het geheel niet kunnen helpen. Zij mogen planten en steeds nat maken en gij moogt er geregeld uw tranen en zuchten bij voegen, opdat het Woord nog vochtiger moge zijn; maar o, geloof het toch, dat het alleen God is die hier de wasdom moet geven, wil er een zaligmakend geloof in uw harten uitspruiten, dat u één plant met Christus doet worden (1 Kor. 3:6).

De gelovigen waar ge mee omgaat kunnen, indien zij ware gelovigen zijn, u van groot nut zijn. Gij hebt aan een waargelovige veel meer, dan aan al uw ijdel en werelds gezelschap en aan uw familie en vrienden, die nog met u het juk der zonde dragen. Maar indien Christus de pogingen van Zijn arm volk om u te bekeren en hun onophoudelijke ernst, hun liefde, hun woord en voorbeeld en hun gebeden en smekingen niet met Zijn genade in uw harten belijft te vergezellen, dan kunnen de meest tere godzaligen, waarvoor gij toch een waarachtige eerbied en ontzag moet hebben, niets aan uw zaligheid doen. Al mogen zij uw juk aanraken en het zo wat heen en weer bewegen en het een beetje van uw mond afschuiven, zodat gij langzamerhand wat beter over hemelse zaken leert spreken, toch kunnen zij u onmogelijk het juk aflichten en zorgen dat gij ook een waargelovige en een vrijgelatene des Heeren wordt. O neen, want zelfs de ondervinding zou u dit kunnen leren; ja, al zou er ook een waargelovige gevonden worden, die zoveel hartelijk belang in uw eeuwige behoudenis stelde, dat hij ook wel met de apostel om uwentwil zou wensen verbannen te zijn van de Heere, als gij er maar door zalig mocht worden: geloof me, indien de almachtige hand van God u dan ook niet, uit vrije genade, het juk van uw kinnebak zou aflichten, het u dan allemaal niets helpen kon.

En wat zal ik zeggen van al de middelen en Evangelische instellingen, die gij hebt en dagelijks betracht? Zij zijn vast en zeker voor u wel een grote zegen, maar zij kunnen u geen waarachtig nut doen zonder de Geest van Christus. De Geest, de Geest is het, die u levend moet maken en die u het juk des doods van uw kinnebak moet afnemen, of gij zult voor eeuwig sterven en verloren gaan met al de middelen in uw hand!

Och, mensen, leert het toch eens verstaan, wat de Heere hier met dit woord zeggen wil: “En Ik, de Jehova, de God des hemels en der aarde, was hun als degenen, die het juk van op hun kinnebakken oplichtte.” Alleen de Heere doet het, Hij die de Allerhoogste is.

1. In de eerste plaats doet Hij het door Zijn grote, onweerstaanbare en almachtige kracht, waarmee Hij eens de wereld en alle dingen uit niets geschapen heeft, ja ook Christus onze Heere uit de dood opgewekt heeft (Ef. 1:19,20). Hij, Hij de Heere is het, die Sions gebonden losmaakt; Hij drijft de satan uit de harten, waar Hij Zelf in wil heersen. Als Hij alleen maar een woord van genade tot u wil spreken, dan moet uw juk terstond in stukken scheuren en uw banden en ketenen moeten los worden. Hij is de

sterke God, de Held die machtig is om te verlossen. Minder kracht dan die van de almachtige God kan geen zondaar ooit in waarheid bekeren, want de bekering is een geheel nieuwe geestelijke schepping, waardoor God ook de dingen die niet zijn, roept alsof zij waren. Als de mens alle krachten, die hij wist te vinden, tevergeefs beproefd en geprobeerd heeft om bekeerd te worden en hij wil toch werkelijk bekeerd zijn, dan roept hij tenslotte Gods alvermogene kracht te hulp, dat die hem het ijzeren juk der natuur wil aflichten; en vóór het zover met een mens niet komt is er geen zalige verlossing voor wie dan ook te hopen.

We herhalen nog eens, dat de Heere dit grote werk doet als de Drie-enige God; Vader, Zoon en Heilige Geest hebben daar op gelijke wijze de hand in langs de aanbiddelijke orde van hun genadewerking, die als een aaneengeschakelde keten van hoge Goddelijke wonderen is. De Vader verkiest de arme zondaar van eeuwigheid en stelt de naam van al degenen die Hij in de tijd van het juk des duivels verlost wil hebben in Zijn boek des levens, waar niemand hen kan uitdelgen, want “het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn” (2 Tim. 2:19). En Hij heeft hun Zijn eniggeboren Zoon tot hun Verlosser geschonken en Zijn Heilige Geest tot hun Trooster en Heiligmaker. Dit is het fundament, waar het hele werk van de zalige verlossing van de zondaren op gebouwd is. Wij moeten tevoren eerst gebonden zijn aan deze banden van Gods eeuwige liefde eer wij ontbonden kunnen worden van ons juk van vijandschap tegen God.

2. De Zoon verschijnt voor de uitverkoren zondaren in het vlees als hun Verlosser. Hij komt in de wereld en neemt hun juk op Zijn kinnebak; hun juk van zonde, van schuld, van vloek en toorn, van hel en verdoemenis. Hij laat zich door de hand des duivels dat rampzalige juk zo vast aanbinden, en Zich daaronder door die sterkgewapende tiran zo wreed slaan en teisteren, zowel in Zijn ziel als in Zijn lichaam, dat Hij tenslotte sterft en Zijn ziel geheel uitstort in de dood. Dit wil de profeet ons leren, als hij zegt: “Maar Hij is om onze overtredingen gewond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld” (Jesaja 53:5). Had ons juk niet eerst zo op de hals van Christus gelegen en was Hij daaronder niet geheel verbrijzeld, dan konden wij daarvan in alle eeuwigheid niet bevrijd worden. Maar Hij heeft ons juk en onze smarten voor ons gedragen en Hij heeft dat juk des doods toen door Zijn almachtige hand ook weer van Zijn hals afgeschud in Zijn zalige opstanding. Nu is Hij een volkomen Heiland en Verlosser voor ons geworden, Die leeft in alle eeuwigheid (Openb. 1:18).; Die door de dood te niet gedaan heeft, degene die het geweld des doods had, dat is de duivel (Hebr. 2:14); nu is Hij de Heilige, de Waarachtige, Die de sleutel Davids heeft, Die opent en niemand sluit, en sluit en niemand opent (Openb. 2:7); nu mag elke gelovige ook met Job zeggen: “Want ik weet: Mijn verlosser leeft” (Job. 19:25).

O arme zondaren, die begonnen zijt uw juk met smart te dragen, vlucht toch gelovig tot deze Verlosser!

3. Maar hier is ook God de Heilige Geest, die medewerkt en ook Zijn hand heeft in dit heerlijke verlossingswerk. Hij is de Geest des Vaders en des Zoons, Die van beiden uitgezonden wordt in de harten der uitverkorenen. Hij opent hun blinde ogen en doet hun weten, dat zij rampzalige gebondenen van de satan zijn en geeft hun het zeer smartelijk en ondragelijk gevoel van dat juk, zoals de ongelovigen, die verloren gaan, hier nooit ontvangen. Hij is ook de Geest des geloofs, die de Heere Jezus, door het Evangelie, in hun harten openbaart en die de verlegen zondaren als met de hand uit henzelf leidt en hen tot hun Verlosser brengt.

Hij werkt de waarachtige gemeenschap tussen Christus en de gelovigen. Hij is onze Heiligmaker; door Hem worden de arme zondaren in de zalige vrijheid van het Evangelie overgezet en Hij verlost hen uit de dienstbaarheid van de satan, want de Heere is de Geest en waar de Geest des Heeren is, daar is de vrijheid; daar wordt het deksel weggenomen van de harten der gelovigen (2 Kor. 3:16.17).

Lieve mens, die heden nog gebonden gaat met de helse banden van de satan en die nog zonder Verlosser leeft: O, leer deze waarheid toch goed te verstaan, dat gij de Drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest tot uw Verlosser nodig hebt! Die Ik, die daar spreekt in onze tekst – “Ik was hun als degene” – , is de Allerhoogste, de Drie-enige God Zelf, Die in de beginne gezegd heeft: “Laat Ons mensen maken” (Gen. 1:26). En nu zegt Hij: “Laat ons de mensen verlossen van het juk des satans; laat Ons hen herscheppen naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis.”

4. Ook helpt en verlost de Heere de arme zondaren op Zijn eigen tijd en dan als het Hem behaagt. De mens moet zijn rampzalig juk zolang op zijn kinnebak dragen, totdat de ontfermingen Gods over hem gaande worden en het gerommel Zijns ingewands over hem ontstoken wordt in een tijd der minne. Voordat God de vleugel Zijner barmhartigheid over onze zielen uitbreidt en tot ons roept: “Leeft!, leeft nu, o arme zondaren in uw bloed; legt het onheilige juk van de satan af, doet het zachte genadejuk van Christus aan en komt te voorschijn, gij gebondenen!”, er is in de hemel of op de aarde geen kracht, die ons helpen of verlossen kan. Wij moeten met dat juk gemuilband blijven, totdat de machtige hand van de Heere der heirscharen onze banden gaat verscheuren. Voordat de barensood gekomen is, kaan geen vrouw baren; maar voordat de nood en de bange barensweeën van een ware geestelijke overtuiging in de ziel gekomen zijn, kan het zondejuk niet verbroken worden. Niet eerder, mijn vrienden, komt de vrijheid van de mens, voordat God Zelf uit de hemel komt om hem vrij te maken, want “Dit is het werk Gods, dat gij gelooft in Hem, die Hij gezonden heeft (Joh. 6:29).

Och, dat alle gebondenen des satans, die de smarten van het juk gevoelen, hier dan eens een waarachtig besluit des geloofs konden nemen om zichzelf neer te werpen voor de voeten van de machtige Ontfermer Christus en tot Hem te roepen: “O, mijn dierbare Heiland!, nu wil ik, arm en verloren zondaar alleen maar op U zien en op U wachten, al zou ik ook in mijn banden moeten sterven en vergaan, want nu weet ik zeker, dat mijn verlossing enkel en alleen Uw vrije genade zal zijn. O, als ik nu moet sterven, Heere Jezus, in de banden van mijn juk, laat ik dan toch nergens anders sterven, dan voor Uw gezegende voeten.” Voorzeker, als het u waarachtig met een zondaar zover komt, dan is de blijde morgenstond van de zalige dag zijner eeuwige verlossing reeds aangebroken en dan komt zijn Immanuël reeds tot hem, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen (Hoogl. 2:8).

5. Tenslotte, de Heere licht het juk van de kinnebakken der arme zondaren op in Zijn Eigen weg en op een manier zoals Hij zelf wil en door zulke middelen en werktuigen als Hij daartoe belieft te gebruiken. God handelt in dit werk geheel soeverein en niemand mag Hem hier enige regel voorschrijven, behalve die Hij zichzelf heeft voorgeschreven. Hij drukt het juk zwaarder op de ene mens dan op de andere, eer Hij het hun komt aflichten, maar Hij laat ieder daarvan zoveel smart en benauwdheid gevoelen als er nodig is om hem te doen uitroepen, dat de last ondragelijk is. Zonder verslagenheid en verbrijzeling onder een gevoel van zonde en toorn, kwam nooit iemand tot de Heere Jezus. Ook laat God de smarten der wettische overtuiging bij

sommige een kortere, bij anderen een langere tijd duren, al naardat Zijn Goddelijke wijsheid zulks nodig oordeelt. Daar zijn er, die maar een korte tijd onder hun juk zuchten; anderen gaan er maanden lang onder; nog weer anderen zitten hele jaren achtereen in de banden der ellende gebonden, eer Christus Zijn Geest uitzendt om hen te verlossen. Mijn vrienden, het is hier niet desgenen die wil, nog desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods (Rom. 9:16). Dat de ene mens eerder tot Christus komt en de andere later, dat hangt alleen maar af van de trekkende hand des Vaders, en niet van de deugd, de eigen keuze, of de vrije wil van de mensen. Het is God, die alles en in allen werkt, naar de raad Zijns willens. Maar indien iemand dit nu wil misbruiken tot meerdere zorgeloosheid en om onder een dekmantel van onmacht en van vrije genade nog langer in zijn ongeloof te blijven voortleven, die mens volgt de raad des duivels op, die er langs een zodanige weg al heel wat naar de hel heeft geleid. (Wat dan? Zullen wij in de zonde blijven, opdat de genade des te meerder worde? Dat zij verre) (Rom. 6:1,2). Er is nog geen greintje waarachtige overtuiging des Geestes in de ziel van iemand, die tevreden is om nog steeds aan het juk van de satan gebonden te blijven onder een voorwendsel, dat het eerst Gods tijd moet zijn, om er hem van te verlossen. O neen, als een arm zondaar werkelijk onder de smartelijke overtuigingen van zijn juk begint te gaan, onder de hand des Heeren, dan valt hem elke dag, dat hij niet geholpen en gered wordt, als een heel lange tijd. Wanneer de banden van dat juk werkelijk eens echt op de kinnebak van de mens beginnen te knellen, dan durft de arme mens 's avonds nauwelijks meer naar bed, bevreesd als hij is, dat hij 's nachts in de slaap misschien zijn ziel en zijn leven voor eeuwig zou kunnen verliezen en dat het met hem ook zou gaan, als er bij de profeet geschreven staat: "Haastelijk zijn mijn tenten verstoord, mijn gordijnen in een ogenblik" (Jer. 4:20).

Hierbij kiest de Heere ook Zijn eigen middelen, waardoor Hij de zondaren hun juk wil aflichten: Deze preken, die vermaningen en aanspraken, deze wegen en die omstandigheden, deze straffen en bezoeken en die benauwdheden en banden; deze predikanten en christenen en die geschriften, enz., al naar dat Zijn wijsheid het nodig en raadzaam oordeelt, om dat heilige doel van de bekering des mensen te bereiken. Dit weet de satan meestal ook wel en daarom zal hij al zijn macht en list in het werk stellen, om de mensen maar van die geschikte middelen, die God voor hen bestemd heeft, af te houden, of om die middelen op de een of andere manier voor hen zonder nut en krachteloos te maken en om de vrucht en zegen daarvan te verhinderen. Wat liggen hier grondeloze diepten van de listen des satans, die de blinde mensen niet kunnen zien, maar waar de Heere Jezus al de Zijnen voor bewaren wil. Hij wil hun de middelen laten behouden en hen ook bij en onder die middelen houden, wat de satan daar ook tegen mag te werk stellen. De Heere heeft daar Zelf een geheel diepe, wonderlijke en onbegrijpelijke hand in om de boze listen van de satan te verijdelen en zijn schandelijke bedoeling geheel om te keren, tot meerder nut en voordeel voor de arme zielen, die Hij genadig wil zijn.

Maar als Hij de satan wil laten begaan, dan kan Hij ook de beste en zuiverste middelen voor de zielen der mensen nutteloos maken, zodat zij daar geen werkelijk voordeel van kunnen trekken. Op wat voor manier dit ook gebeuren mag, toch is meestal de blindheid, de vleselijkheid, de trotsheid, de hardnekkigheid, de onhandelbaarheid en het verkeerde vooroordeel van de mens de schuld en oorzaak hiervan. Het zijn dan veelal nare voortekenen van de Heere, dat er niet veel goeds voor zulke mensen van Hem te verwachten is. Iedereen mag hier wel zorgvuldig toezien, dat diezelfde middelen en gelegenheden, die Christus hem boven vele

anderen tot zijn bekering geeft en om voor hem een reuk des levens ten leven te zijn, voor hem niet door zijn eigen verkeerde gedragingen en zijn zondig misbruik een reuk des doods ten dode bevonden worde te zijn. De ontfermende God wil al de Zijnen zelf daarvoor altijd genadig behoeden!

Zo hebben wij dan nu, wel wat breder en uitvoeriger dan we eerst gedacht hadden, iedereen voorgehouden hoe de Heere dat juk van de satan bij de arme zondaren in de eerste bekering van op hun kinnebakken komt oplichten. Het mocht de Heere behagen de waarheid van deze zaak door Zijn Heilige Geest aan velen bevindelijk te leren!

- - -

2.

Wij moeten echter niet denken, dat Christus hiermee nu al Zijn werk aan Zijn gelovigen gedaan en verricht heeft; o neen, diezelfde hand, die dit werk der verlossing zo begonnen is, gaat ook steeds voort om het nog verder te volmaken en het eindelijk op Zijn tijd eenmaal tot zijn volkomenheid te brengen. Zo gauw de gelovige zich op die manier van het juk van de satan verlost vindt en nu een vrijgelatenen des Heeren geworden is, roept hij terstond in een ootmoedig vertrouwen bij zichzelf uit, met de apostel: “Die ons uit zo grote dood verlost heeft en nog verlost; op welke wij hopen, dat Hij ons ook nog verlossen zal” (2 Kor. 1:10).

Wij zullen hier alleen maar iets als met een woord van zeggen, omdat onze bedoeling in het verhandelen van deze stof voornamelijk geweest is om iets tot nut en ontdekking van onbegnadigde zielen te zeggen, die helaas nog steeds onder het juk van de satan gebonden gaan.

Het is wel zo, mijn geliefden, dat als de Heere God eerst zo het juk der blindheid en des ongeloofs van op de kinnebakken der Zijnen komt oplichten, zij dan wel terstond van dat heilloze juk volkomen en voor eeuwig bevrijd zijn wat de grond van hun staat betreft; maar er blijft altijd nog een zondig vlees en een lichaam des doods in hen over zolang als zij hier op aarde leven, waarin geen goed, maar enkel zonde woont, enkel verdorvenheid, duisternis, ongelovigheid, enz. Er blijft dan ook altijd nog een grondoverblijfsel van het juk des satans op hun kinnebakken vastgebonden liggen, dat zij tot hun grote smart en voortdurende zielsvernedering overal met zich meedragen, want er is voor de arme gelovigen geen volkomen verlossing van het juk der dienstbaarheid en der verderfenis, dan alleen in de ure des doods. Maar hier is nu ook de getrouwe en almachtige Heiland Jezus voor, om al Zijn gelovigen hoe langer hoe meer naar de inwendige mens van het juk des satans te ontbinden en los te maken. Die God, die een goed werk in hen begonnen heeft, zal dat zeker ook voleindigen, tot op de dag van Jezus Christus (Fil. 1:6). En daartoe richt Hij Zijn hele weg met Zijn gelovig volk; het grote doelwit van al Zijn handelingen en bedoelingen met hen is, om hen steeds meer en meer door het geloof van de satan en zijn rampzalige zondedienst af te scheiden en hen al nauwer met Christus te verenigen.

Wat een zalige zielen, waar dit werk des Heeren gelukkig en voorspoedige mee mag voortgaan! En dit gebeurt, als God de harten Zijner kinderen door middel van Zijn Woord en door de krachtadige werking van Zijn Heilige Geest dagelijks meer en meer opbouwt en versterkt in het allerheiligst geloof en als Hij steeds voortgaat hun zielen te verlichten met de hemelse kennis van hun ellenden en van hun zondige verdorven aard en van Jezus' genade en algenoegzaamheid. Door de grondige en geestelijke kennis hiervan maakt de Heere hen dan al meer en meer los van de schepselen en van alle aardse banden. Hij maakt hen des te begeriger naar de zalige gemeenschap met Christus en zo leert Hij hun de goede strijd des geloofs te strijden,

waarin Hij gedurig met hen is en Hij hen helpt, geleidt, bemoedigt en vertroost en hen de zonde, de wereld en de duivel dagelijks meer en meer doet overwinnen. Hoe ernstiger en standvastiger zij onder de banier van Christus en door Zijn kracht en genade zich in die strijd oefenen, des te meer wordt de zonde en ongelooft steeds in hen verbroken en wordt het juk des satans al verder door de hand des Heeren van op hun kinnebakken opgelicht.

En zo komen zij langzamerhand steeds meer in de zalige vrijheid des Evangelies en beginnen nu, met de apostel te leven door het geloof des Zoons Gods (Gal. 2:20), en alles maar schade en drek te achten wat geen Christus is (Fil. 3:8). Wat een ruime ademhaling krijgen de kinderen van God, als de banden van het juk des ongeloofs bij hen hoe langer hoe lossier gemaakt worden! Want naardat de Heere hun geloof steeds doet wassen, doet Hij ook hun vrede en troost, hun heiligheid, hun hoop en verzekerdheid van de zaligheid, hun verlangen naar de hemel en, in één woord, al hun genaden dagelijks wassen en toenemen.

Maar let hier ook wel op, dat dit alles de vrije genadewerking des Heeren in hen is en dat Hij daar ook steeds van zegt: "En Ik was hun als degenen, die het juk van op hun kinnebakken oplichten." Wij moeten niet denken, dat hier een menselijke kracht of zelfs enig ingestort hebbelijk genadeleven zonder de voortdurende en ogenblikkelijke invloed van de Geest des Heeren iets toe kan doen om de gelovigen het juk des duivels steeds verder af te doen schudden. O neen; wat de genade eerst in hen begonnen is, moet door diezelfde genade steeds in hen onderhouden, bewaard, versterkt, voortgezet en hoe langer hoe meer tot zijn volkomenheid gebracht en tenslotte geheel voleindigd worden. Welke waargelovige ondervindt niet bij een voortdurende ervaring, dat het de Heere is, die al het goede steeds door Zijn Geest in hem werkt en dat hij geen enkele goede gedachte of begeerte van zichzelf kan hebben? Alle toename in genade is een afname en vermindering in zichzelf, en hoe meer de ziel in Christus de wasdom verkrijgt, hoe ellendiger, armer, blinder, krachtelozer en onwaardiger zij dan in haar eigen ogen wordt. Daarom zijn de heiligste en sterkste Christenen ook altijd de nederigste Christenen, omdat zij bevindelijk geleerd hebben dat ieder straaltje geestelijk licht en ieder greintje waarachtig geloof, in aanwas en toename, Gods zuivere gave en genadewerk in de ziel is, gelijk als God een iegelijk de mate des geloofs gedeeld heeft (Rom. 12:3). Ieder, die nog smartelijk blijft treuren en zuchten over het droevige overblijfsel van het juk des satans en des ongeloofs, dat nog blijft liggen op het kinnebak zijner ziel, moet onder een zorgvuldig betrachten van de ingestelde Evangeliemiddelen dagelijks naar de Heere uitzien en lijdzaam en ootmoedig blijven wachten op de invloeden van Zijn Geest en met zijn hart rusten op de beloften Gods en zich ernstig wachten voor zijn verdorvenheid. Laat door ons veel in het geloof bij Christus gesmeekt worden om vermeerdering van ons geloof en laten wij het werk maar helemaal in Zijn handen geven en Hem toevertrouwen, dan zal Hij het maken. O, laat Jezus maar voor ons geloof en voor onze zaligheid zorgen, dat is zeer zeker de beste weg.

- - -

Hiermee achten wij de verborgen en geestelijke zin van onze tekst voldoende verklaard te hebben en willen wij het geheel met een kort woord van ernstige opwekking en vermaning aan iedereen gaan besluiten.

Gij *onbegnadigde zondaren*, die daar nog zo kalmpjes, gerust en zorgeloos dagelijks in uw zonden kunt leven en u zo heel weinig over uw zalige zielsverlossing

bekommert en meent, dat alles wel met u gaan zal en dat er geen gevaar voor u is; o, mocht het de God en Vader van alle barmhartigheid nog behagen om uw ogen werkelijk te openen opdat gij nog eens goed mocht merken wat voor een verschrikkelijk en rampzalig juk van de satan gij nog op uw kinnebakken draagt. Hoe vastgebonden en geketend gij nog in deze kuil zit, waar geen water in is en hoe gij in deze geketende en genuilbande toestand, zonder dat gij het merkt, door de satan naar een eindeloos verderf geslept wordt! Och, mocht zijn helse juk u nog eens zo klemmen en drukken op uw kinnebakken, dat gij van pijn en droefheid des harten eens met de stokbewaarder uit mocht roepen: “O, wat moeten wij doen, opdat wij zalig worden?” Gave de Heere, dat gij met uw juk op uw kinnebakken gebonden eens als ware vermoeiden en beladenen aan de voeten van de Heere Jezus neer mocht vallen, opdat Hij het zelf van uw zielen mocht ontbinden en losmaken! Mocht dit nog eens bijtijds met u geschieden, voor dat uw zilveren koorden verbroken en verwisseld zullen worden met de banden des doods en der hel, die daar in de eindeloze eeuwigheid bij u niet losgemaakt zullen kunnen worden!

En gij *bekommerde zielen*, die reeds enige smartelijke ontdekkingen van uw droevige gebondenheid aan het zondejuk van de satan gekregen hebt; gij die uw genadeloze staat hebt begonnen in te zien en daaronder dagelijks treurende en zuchtende zijn en in een voortdurende angst en vrees verkeert en nergens ware rust voor uw ziel kunt vinden!; o, dat het toch de Heere nog mocht behagen om door middel van dit geschrift, dat gij hier nog onder ogen hebt, u nader aan uzelf bekend te maken en u uw juk van blindheid, van ongelooft, van zondeschild, van verdoemeniswaardigheid, van machteloosheid en van uw gehelen verloren staat eens zo met kracht des Geestes op uw harten te drukken, dat gij de smarten en benauwdheden niet langer zoudt kunnen dragen, maar eens helemaal aan het eind van alle raad bij uzelf mocht komen en dat gij zo nog eens een gepast voorwerp voor de vrije genade van de Heere Jezus zoudt mogen worden! Geliefde zielen, dat zult gij eens zalig moeten ondervinden, als uw Verlosser uit Sion tot u komt en blinkende aan uw hart verschijnen zal. Maar o, geloof toch, dat uw staat nog zeer ongelukkig en gevaarlijk is, zolang als gij nog niet waarlijk ontbonden zijt van het rampzalige juk van de satan. Wij bidden u als gezanten van God en als degenen, die met een hartelijk belang medearbeidende zijn aan uw eeuwig behoudenis:

1. Geef uw zielen toch geen rust, vóór dat gij Christus gevonden en Hem omhelsd hebt als uw dierbare en machtige Verlosser met de armen van een waar zalmakend geloof. Wij bezweren u in Zijn Naam en wij zeggen het u voor de eeuwigheid aan, dat er niets is dat u behouden kan, zolang gij niet in Jezus' gemeenschap zijt gekomen en gij met een levend geloof door Hem begiftigd zijt.
2. Bekommert u toch met meer ernst over een eeuwig zaligheid, want het is een zeer grote zaak! O, mijn waarde vrienden, de zaak is van zulk een oneindig gewicht, dat daar alles aanhangt!
3. Uw levenstijd is zo kort en onzeker! Hoe gauw kan de dood u overvallen, en dan zou het immers te laat voor u zijn! Gij ziet daarvan dagelijks genoeg voorbeelden rondom u!
4. Ach, zet dan toch eens alle dingen achter uw rug, die minder nodig en gewichtig zijn dan deze ene grote zaak. Laat de ijdele wereld varen, want die zal u in de benauwde ure des doods toch in geen enkel opzicht met iets kunnen helpen.

5. De Heere Jezus roept u nog, Hij zendt Zijn gezant nog tot u met Zijn dierbaar Woord; hij moet u nog op komen zoeken en u aan komen zeggen, in Zijn Naam, dat gij heden nog het juk des satans vastgebonden op uw kinnebakken draagt en dat gij er nog niet van verlost zijt. O, arme en ellendige zondaar!, geloof, geloof het toch eens echt!
6. Acht de middelen der zaligheid hoog, die Christus u nog vergunt en dat boven zoveel andere mensen van uw staat en omstandigheid in de wereld, maar weet, dat zij u buiten alle verontschuldiging zullen stellen voor God in de dag der eeuwigheid, indien gij er nu geen goed gebruik van zult maken

De Heere moge zelf deze vermaningen eens vast op uw harten leggen en binden! Dat Hij Zijn Geest eens bij dit woord met kracht in u deed werken! O, almachtige Heere Jezus Christus, het is immers in Uw hand, om de sterke banden van de satan eens van die ongelukkige zielen los te maken! Gij, o God der heirscharen, zijt op Uw hoge troon gezeten en geen ding zal bij U onmogelijk zijn!

Laat ik ook nog een woord van vermaning tot u spreken, *uitverkoren en geroepen heiligen*, die verlost zijn door de Heere uw God. Wat een eer en dankzegging zijt gij Hem schuldig voor deze Zijn grote genade! Al had gij duizend tongen en monden en gij gebruikte die alle om Hem steeds dag en nacht te loven, dan zou het immers nog maar weinig zijn. Ziet toch uw overgroot geluk, boven zoveel andere mensen die nog aan het juk des duivels vastgeketend zitten. Verwondert u er toch veel over en zinkt er maar steeds onder weg. Wat een overvloedige stof tot gejuich en tot roem is hier voor uw zielen en om tot veel verheerlijking van Christus in uw harten uit te roepen: “Mij juist, o Heere!, om mij juist van dat rampzalige satansjuk te verlossen, mij die zo vast gebonden zat in zijn ketenen en de ellendigste en onwaardigste zondaar of zondares was. En dat met voorbijgaan van zoveel anderen; wat een onuitsprekelijke genade! Mijn God!, wat een grondeloze en onmetelijke liefde was dat! Wat zal ik, arm en nietig schepsel U daarvoor toch ooit kunnen vergelden? Heere, ik heb niets!, en bij u is alles!”

Wat moest gij u dagelijks nog zeer beklagen over het overgebleven juk der zonde en des ongeloofs, dat zo vast blijft liggen op het kinnebakken van uw zielen. Wat een heilige schaamte, droefheid en diepe zielsvernedering moest u dat niet steeds veroorzaken en geheel van uzelf doen walgen. Hoe nauw moest gij uw machtige en ontfermende Heiland toch trachten aan te kleven in een levend geloof en u vast aan Hem leren te gewinnen om dagelijks al verder door Hem verlost en door Zijn Geest geleid en van de zonde vrijgemaakt te worden!

Wat moest gij u daartoe niet steeds zorgvuldig trachten te houden aan de wegen des Heeren en in het gebruik van al Zijn heilige middelen. En wat een grote ontferming moest gij ook niet hebben met al degenen, die gij nog zo droevig gebonden in het rampzalige juk des satans ziet gaan. O, wat een belang moest gij daarin niet stellen, dat ook hun ongelukkige zielen eens verlost werden! Wat moest gij niet met en voor hen treuren, voor hen bidden, met vermaningen onophoudelijk aan hen arbeiden en u zorgvuldig wachten, dat gij hen toch nergens enige aanstoot in mocht geven. Ach, leert die ellendige gebonden des satans in hun droevige blindheid en verkeerdheid toch met veel geduld verdragen, daarbij gedenkende wie en wat gij ook eertijds geweest zijt, toen gij God niet kende!

Dat de Heere Jezus u en mij hierin steeds moge helpen en ons moge geleiden met Zijn heilige Geest, totdat de ure van onze verlossing zal gekomen zijn!

AMEN!